

Årsrapport 2019

DIREKTØREN HAR ORDET:

Strategisk plan setter retning for utviklingen selskapet. I 2019 har vi revidert denne planen for MOVAR. Ved oppstart av revisjonsarbeidet satte ledergruppen i MOVAR seg mål om å forenkle planen, samt sikre en bedre forankring av planen i organisasjonen.

Antall satsningsområder er redusert fra 9 til 5, og de ansatte har hatt mulighet til å bidra igjennom to runder med digital medvirkning. Videre har det vært avholdt workshops med utvidet ledergruppe, styret og eierrepresentanter.

MOVAR strategiske plan er nå forankret mot FNs bærekraftsmål, hvor vi har valgt oss ut følgende målsetninger som står sentralt i forhold til vår virksomhet, og hvor MOVAR kan bidra:

Ved å ta valg i tråd med disse målene så kan MOVAR også bidra i oppfyllelse av eierkommunenes klima- og miljøplaner, og oppfyllelse av målsetningene i strategisk plan.

2019 har også vært preget av mye arbeid forhold til etableringen av Østfold Avfallssortering IKS, hvor siste vedtak blant deltakerne ble fattet i november. Ved inngangen til 2020 er representantskapet valgt, og det skal velges styre og ansattes daglig leder i selskapet.

Vi også i år jobbet med implementering av ny brannordning for MIB. Vi er fortsatt ikke i mål, men mye av plan-

legging og formelle prosesser er på plass, slik at bygging av to nye brannstasjoner på Såner og i Rygge kan starte i 2020.

På Fuglevik er det gjennomført pilottesting av nye renseprosesser. En av prosessene er basert på biologisk fosforfjerning, og en på kombinasjon av biologi og membranfiltrering. Begge har vist lovende resultater, og tas med videre til forprosjektet som starter i 2020.

De tre nevnte er eksempler blant mange viktige prosjekter som skal gjennomføres for å kunne nå målsetningene i strategisk plan.

I løpet av 2019 har våre eierkommuner i sum fått 719 nye innbyggere (Kilde SSB), som alle skal motta samfunns-kritiske tjenester fra MOVAR. Dette stiller krav til at vi er rett dimensjonert, og har en infrastruktur som håndterer denne veksten. Vi må derfor jobbe målrettet med *fremtidsrettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste. Dette lar seg gjøre, takket være våre dyktige ansatte, som fortjener en stor takk for innsatsen i 2019!*

Ønsker du mer info om virksomheten vår, finnes dette på våre hjemmesider www.movar.no.

OM MOVAR IKS

MOVAR ER ET INTERKOMMUNALT SELSKAP SOM I 2019 EIES AV KOMMUNENE MOSS, RYGGE, RÅDE, VESTBY OG VÅLER.

Selskapet har i dag ansvaret for vannproduksjon, avløpsrensing samt innsamling og behandling av avfall. Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB) er administrativt organisert som en sektor i MOVAR IKS.

MOVAR IKS har sitt forretningskontor i Rygge kommune.

VANSJØ VANNVERK, som ligger i Rygge kommune, er et avansert fullrenseanlegg som benytter Vansjø som råvannskilde. Vannet passerer gjennom flere rensetrinn før det sendes ut på ledningsnettet som drikkevann. Til tross for at Vansjø er en lavlandsinnsjø med dårlig vannkvalitet, produserer Vansjø Vannverk et av landets beste drikkevann. Vannverket produserer drikkevann til ca. 80 500 personer

KAMBO RENSEANLEGG ligger i Moss kommune. Anlegget ble opprinnelig satt i drift 1978 og senere fullstendig modernisert i 2001. Renseanlegget behandler avløpsvann fra kommunene Moss, Våler og Vestby. I tillegg mottar og behandler anlegget eksterntslam som transporteres til anlegget i slamsugebiler.

FUGLEVIK RENSEANLEGG ligger i Rygge kommune. Anlegget ble satt i drift i 1993, og behandler avløpsvann fra Moss og Rygge kommune. Renseanlegget er bygget med en avansert slambehandling som gir biogassproduksjon og reduserte slammengder. Biogassen benyttes til oppvarming og produksjon av strøm.

HESTEVOLD RENSEANLEGG ligger i Råde kommune. Anlegget ble satt i drift våren 2011, og teoretisk kapasitet tilsvarer avløpsvann fra 9 900 personer. Slammet fra anlegget blir kalkstabilisert, noe som gjør det til et ettertraktet jordforbedringsmiddel.

SOLGÅRD AVFALLSPLOSS ligger i Moss kommune. På Solgård Avfallsplass er det i tillegg til deponi, en gjenvinningsstasjon samt mottak og håndtering av flere avfallsfraksjoner. MOVAR har også en gjenvinningsstasjon i Vestby kommune.

Husholdningsrenovasjon MOVAR har ansvaret for husholdningsrenovasjonen. Kommunene har valgt to forskjellige modeller hvor Rygge, Råde, Vestby og Våler har overlatt hele tjenesten til MOVAR, mens Moss fortsatt utfører deler av de administrative tjenestene selv. MOVAR håndterer også slamrenovasjon i kommunene Rygge, Råde og Våler.

MIB (Mosseregionen interkommunale brann og redning) har fordelt sin virksomhet på 3 brannstasjoner (Moss, Rygge og Vestby). Administrasjon og forebyggende avdeling holder til på hovedbrannstasjonen i Moss kommune sammen med døgnkasernert personell i beredskapsavdelingen. Det er også døgnkasernert personell i beredskapsavdelingen tilknyttet den lokale brannstasjonen i Vestby, mens kun deltidsansatt beredskapspersonell er tilknyttet den lokale brannstasjonen i Rygge. ABØ (Alarm Brann Øst) er inntil videre samlokalisert med MIB på brannstasjonen i Moss.

STYRETS BERETNING 2019

STYRETS VIRKSOMHET

Styret har i løpet av 2019 avholdt 7 styremøter og behandlet 18 saker deriblant:

- Styret reviderte både instruks og arbeidsavtale for adm. direktør, slik at disse nå er mer harmonisert.
- Plan for brannverntiltak 2019 ble vedtatt med ambisiøse mål om at ingen skal omkomme i brann i regionen.
- Som følge av kommunesammenslåing mellom Rygge og Moss, legges Moss kommunale pensjonskasse ned. Styret valgte derfor KLP som pensjonsleverandør for selskapet fra 1.1.2020. Overgangen har ingen konsekvenser for selskapets ansatte.
- MOVARs inntekter knyttet til avløpsbehandling er basert på en kubikkmeterpris, som gjør at inntektene varierer med klima/nedbør. Dette har de senere årene gitt store underskudd og negativt selvkost fond. Det ble fremmet forslag til ny inntektsmodell som gir større forutsigbarhet både for selskapet og kommunene. Styret valgte å innstille på endring av modell ovenfor representantskapet i MOVAR. Modellen ble vedtatt i forbindelse med behandling av ny selskapsavtale.
- Styret behandlet i april sak om deltakelse i Østfold Avfallssortering, hvor anbefalingen til representantskapet var at MOVAR skulle slutte seg til etableringen. Saken ble fulgt opp med positivt vedtak i representantskapet.
- Årets budsjettbehandling fulgte samme mønster som i 2019. I augustmøtet gjennomgikk og diskuterte man hovedforutsetningene for budsjettet, før selve budsjettet kom til behandling i september. Administrasjonen hadde også i år dialog og i de fleste tilfellene møter med kommunenes administrasjoner og redegjorde for selskapets utvikling. Det er fortsatt de store planlagte investeringene som preget budsjettet og økonomiplan 2020-2023.
- Det ble gjennomført en grundig revisjon av strategisk plan i 2019, og i forbindelse med junimøtet ble det arrangert workshop med styret og eierrepresentanter for å få innspill i arbeidet med revisjonen. Planen ble lagt frem for behandling i styret i august og senere vedtatt av representantskapet i desember.
- Styret vedtok i november at MOVAR skal delta i traineeVann-ordningen i regi av Norsk Vann i samarbeid med Våler kommune og Driftsassistansen i Østfold.
- Styret har i løpet av året fått jevnlig statusrapporter for pågående og planlagte prosjekter, og følger disse tett.
- I hvert styremøte har adm. direktør gitt en orientering om driften av selskapet, og regelmessig rapportert om selskapets økonomiske utvikling gjennom året.
- Styret har rutinemessig fått seg forelagt og har gjennomgått økonomisk status for investeringsprosjekter som er fullførte. Enkelte prosjekter har hatt behov for mindre tilleggsbevilgning, mens de fleste prosjektene er gjennomført innenfor vedtatte økonomiske rammer.
- Med bakgrunn i et vanskelig marked og sterkt stigende priser har styret bedt administrasjonen utrede mulighetene for organisering av husholdningsavfall i egen regi.

ØKONOMISKE RESULTATER

Omsetningen i 2019 for MOVAR IKS endte opp på 278,3 millioner kroner mot 253,9 millioner kroner i 2018. Totale kostnader inkludert netto finans ble 277,5 millioner mot 261,6 millioner kroner i 2018. Årsresultatet for 2019 ble et overskudd på 784 tusen kroner mot et underskudd på 7,7 millioner i 2018. For 2019 var det budsjettert med et underskudd på 4,1 millioner kroner. Omsetningen for konsernet i 2019 var på 337,9 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2018 var 311,3 millioner kroner.

Underliggende drift i selvkostområdene er meget tilfredsstillende. De viktigste bidragene til avvik i forhold til budsjett er:

Omsetning:

- Mer salg av vann til våre eierkommuner enn budsjettert.
- Høyere tilrenning til avløpsanleggene enn budsjettert, noe skyldes fremmedvann.
- Innlevering av større mengder avfall enn forventet på Solgård Avfallsplass.
- Økt oppdrag rundt slamtømming.
- Merinntekt som følge av flere alarmkunder enn budsjettert.

Kostnader:

- Merkostnad knyttet til utskiftning og implementering av nye IT- systemer med påfølgende lisens-utgifter.
- Merkostnad tilknyttet transport- og hentekostnader.
- Merkostnad tilknyttet økt oppdrag rundt slam-tømming.
- Personalkostnadene ligger under budsjett og knyttes hovedsakelig til nyansettelser på seinere tidspunkt enn budsjettet, samt refusjon av sykelønn.
- Lavere låneopptak som følge av forsinkede prosjekter medfører også lavere rentekostnader enn budsjettet.

SELSKAPETS BALANSE

Konsernet MOVAR IKS har god soliditet med en egenkapitalprosent på 31,1 %. Konsernet har bokførte anleggsmidler med 469 millioner kroner som består av de investeringene som er foretatt innenfor hvert enkelt område, redusert for avskrivninger. Det er beregnet avskrivninger basert på objektenes gjenværende økonomiske levetid. For spesifikasjon av driftsmidlene vises det til note 4.

Konsernets langsiktige gjeld består av ordinære lån og er ved årsskiftet på 324,6 millioner kroner.

Konsernets likvider består av ordinære bankinnskudd.

INVESTERINGER

Selskapet har avsluttet flere investeringsprosjekter i 2019. Det er påløpt ca. 36,2 millioner kroner i ulike prosjekter ved årsskiftet, hvorav følgende prosjekter utgjør hovedtyngden:

- etablering av vannledning nord (11,5 millioner kroner)
- oppgradering av Fuglevik RA (4,8 millioner kroner)
- containere og oppsamlingsutstyr (4,2 millioner kroner)
- bygging av nytt administrasjonsbygg (5,4 millioner kroner)
- bygging av brannstasjon ved Såner (3,6 millioner kroner)
- Konsernets næringsvirksomhet

MOVAR IKS eier 100 % av Movar Næring AS som håndterer den delen av virksomheten som er skattepliktig næringsvirksomhet. I 2019 har det vært lavere deponering av mengder avfall i datterselskapet, sett opp mot 2018. Årsaken er at mottak av aske fra forbrenningsanleggene i Oslo er noe forskjøvet, dette fra høsten 2019 til våren 2020.

Det er videre inngått en kontrakt med Bane NOR, som innebærer levering av masser til deponi. Dette som en følge av jernbaneutbyggingen igjennom Moss. Mottak av disse massene antas å komme i gang høsten 2020.

KONTANTSTRØM

Likviditeten i selskapet er stram, men styret vurderer

den som tilstrekkelig. Selskapet har i 2019 tatt opp nye lån innenfor rammen av vedtatt økonomiplan. For spesifikasjon av kontantstrøm vises til egen kontantstrømoppstilling.

FINANS-, MARKEDS-, KREDITT OG LIKVIDITETSRISIKO.

Selskapets finansielle risiko er først og fremst knyttet til differansen mellom de reelle betalbare rentene selskapet har på sine lån, og den kalkylerenten som man kan belaste selvkostregnskapet med i henhold til retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale tjenester. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i publikasjon H 3/14 fastsatt renten til 5-årig swaprente med tillegg på ½ prosentpoeng.

MOVAR anses generelt ikke å være utsatt for stor kreditt- eller markedsrisiko. Dette fordi en vesentlig del av selskapets kjernevirksomhet opererer innenfor selvkost og har en låneramme som nylig er oppjustert og garantert av eierkommunene, og som er tilstrekkelig i forhold til budsjetterte investeringer.

STYRET FORESLÅR FØLGENDE DISPOSISJONER:

(Tall i hele 1 000 kroner)

Årets resultat (overskudd)	-784	Totalt samtlige sektorer
Årsunderskudd Vansjø Vannverk	2 067	Dekkes av selvkostfond
Årsoverskudd Avløp	-2 961	Avsettes til selvkostfond
Årsunderskudd Renovasjonstjenester	4 073	Dekkes av selvkostfond
Årsoverskudd MIB - brann/tilsynstjenester	-2 096	Avsettes til egenkapital
Årsoverskudd MIB - feiertjenester	-252	Avsettes til selvkostfond
Solgård Avfallsplass, konsesjonsbetinget avsetning	-1 137	Avsettes til etterbruksfond
Årsoverskudd Administrasjon	-478	Avsettes til egenkapital
Sum disponeringer	-784	

ARBEIDSMILJØ

MOVAR IKS har høy oppmerksomhet på sykefravær og tiltak for å holde folk i arbeid. I stedet for å fokusere på sykefravær setter man mål for nærværet (se nedenfor).

Selskapet har et aktivt arbeidsmiljøutvalg (AMU) som har avholdt 3 møter i 2019. I 2019 er det arbeidsgiver som har hatt lederansvaret i AMU, og dette vervet har HR- og kommunikasjonssjef Rolf-Ivar Buerengen ivare tatt.

Det gjennomføres årlige vernerunder i selskapet. De forholdene som blir påpekt under vernerundene følges opp av avdelingsledere og ansatte ved de forskjellige

avdelinger, som igjen rapporterer status til AMU. Videre gjennomføres årlige utviklingssamtaler.

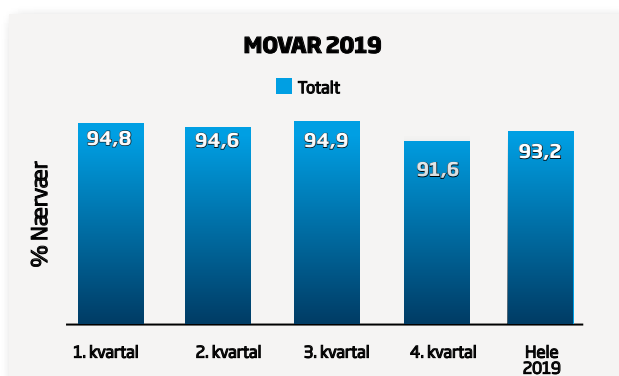
Samlet i 2019 er det registrert 6 uønskede hendelser, hvorav 1 av hendelsene medførte sykefravær over 3 dager.

Styret får seg forelagt protokollene fra AMU-møtene, og anser arbeidsmiljøet i selskapet som godt.

NÆRVÆRSSTATISTIKK

I 2019 hadde man en målsetning om nærvær på 95 %. Samlet for hele 2019 er det totale nærværet på 29 247 dagsverk av mulige 31 370 dagsverk. Dette gir et nærvær på 93,2 %.

Fravær med egenmelding utgjorde 359 dager, dvs. 1,1 %.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Ved utgangen av 2019 hadde MOVAR 146 ansatte, som til sammen utgjorde 131 årsverk. Andelen kvinner utgjorde 17,12 %.

Det er ikke satt i gang spesielle tiltak for å fremme likestilling i 2019. Ved ansettelser innenfor en avdeling hvor ett kjønn er underrepresentert, vil man foretrekke dette kjønn dersom kvalifikasjonene for øvrig er like.

MOVAR IKS ønsker å rekruttere flinke fagfolk uavhengig av kjønn, legning, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn.

KOMPETANSEUTVIKLING

MOVAR er en kunnskapsbedrift hvor rammebetingelsene stadig er i endring. Det er derfor viktig at kompetansen i selskapet utvikles i takt med endringene.

I likhet med tidligere år har ansatte også i 2019 gjennomført en rekke interne og eksterne kurs for å møte dagens og fremtidens tekniske og administrative utfordringer.

Flere ansatte har også gjennomført etterutdanning som gir studiepoeng ved høgskole/universitet.

MILJØRAPPORTERING

MOVAR IKS er en miljøbedrift hvor selskapets virksomhet som sådan reduserer belastningen på miljøet. Like fullt har selskapet en ambisjon om ytterligere reduk-

sjoner av miljøbelastningen gjennom sin virksomhet. I Strategisk plan er det innarbeidet en miljøpolitikk for selskapet.

MOVARS MILJØPOLITIKK:

- Det er en grunnleggende forutsetning at MOVAR skal tilfredsstillende gjeldende lover, forskrifter, konsepsjoner og tillatelser.
- Selskapets virksomhet skal være basert på krets-løpstankegangen. Avfall skal i størst mulig grad innsamles og utnyttes som en sirkulærøkonomisk ressurs.
- Hensynet til miljøet skal vektlegges i selskapets innkjøpsprosesser.
- Bygninger og anlegg skal driftes energieffektivt, og energi og drivstoff bør i størst mulig grad baseres på fornybar energi.
- Våtorganisk avfall og slam skal utnyttes til klimanøytral energiproduksjon, og deretter benyttes som en ressurs innen jordproduksjon eller landbruk.
- Virksomheten skal drives etter prinsippet kontinuerlig forbedring, hvor hensynet til miljøet skal vektles høyt sammen med økonomi og samfunnsansvar.
- Miljøpolitikken skal være en aktiv del av vår kommunikasjon.

FORSKNING OG UTVIKLING

MOVAR har ikke ressurser til på egen hånd å drive forskning og utvikling i de bransjene man opererer innenfor. Imidlertid er MOVAR delaktig i en rekke utviklingsprosjekter i samarbeid med andre aktører.

MOVAR deltar i Norsk Vanns prosjektfinansieringssystem og i Norsk Vanns teknologiutviklingsnettverk. I tillegg er MOVAR også medlem av VAnnforsk. Som en del av prosjektet «Nye Fuglevik RA» er arbeidet med å finne fremtidsrettede avløpsbehandlingsmetoder godt i gang. Resultatene fra pilotkjøringene vil bli tatt med videre i forprosjektfasen for anlegget som starter i 2020.

Pilotprosjektene har gitt nyttig kunnskap og viktig grunnlagsinformasjon til de valgene vi står ovenfor. I 2019 styrket vi oss også gjennom å ansette en sivilingeniør innenfor VA-prosess. Denne ressursen vil også være et positivt bidrag med tanke på forsknings- og utviklingsarbeid samt deltagelse i nevnte nettverk og uttestinger.

FREMTIDSUTSIKTER

MOVAR har ved utgangen av 2019 en betryggende egenkapital og en stram, men tilfredsstillende likviditet. Etter styrets vurdering er selskapet godt posisjonert til å møte fremtiden, som de nærmeste årene vil preges av større prosjekter for å sikre gode tjenester for innbyggerne og et godt miljø.

I anledning den pågående pandemien har administrasjonen satt i verk planverktøy og en lang rekke tiltak for å sikre levering av selskapets samfunnskritiske tjenester.

STYRET I MOVAR IKS

Bjørn
Amundsen

Nils-Anders
Søyland

Aud-Helen
Wernberg Øyen

Hege Solberg
Sandtrø

Anita Wulvig

Tore
Fredriksen

Per-Christian
Rasmussen

Moss, 26.03.2020

I styret for MOVAR IKS

Bjørn Amundsen
Leder

Nils-Anders Søyland
Nestleder

Aud-Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Anita Wulvig

Tore Fredriksen
Ansattes valgte rep.

Per-Christian Rasmussen

Johnny Sundby
Adm. direktør

ORGANISASJONEN MOVAR

REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet velges av eierkommunene og funksjonstiden følger kommunevalgperioden. Høsten 2019 reviderte eierkommunene MOVARs selskapsavtale. Det ble besluttet at hver kommune skal ha ett medlem i representantskapet. Disse representerer sin kommunes respektive eierandel i MOVAR ved en eventuell avstemming.

Ved utgangen av 2019 hadde representantskapet følgende sammensetning:

Tom Anders Ludvigsen	-	Vestby, leder
Hanne Kristin Tollerud	-	Moss, nestleder
René Rafshol	-	Råde
Reidar Kaabbel	-	Våler

Representantskapet har avholdt 3 møter i 2019.

STYRET

Styrets medlemmer og varamedlemmer velges av representantskapet. 2 av styrets medlemmer velges av og blant selskapets ansatte.

Ved utgangen av 2019 var styresammensetningen slik:

Ketil Reed Aasgaard	-	Moss, leder
Nils-Anders Søyland	-	Vestby, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen	-	Moss
Hege Solberg Sandtrø	-	Rygge
Anita Wulvig	-	Vestby
Steinar Roos	-	Våler
Tore Fredriksen	-	Ansattvalgt
Ole Almvik	-	Ansattvalgt
Bjørn Amundsen	-	1. varamedlem
Liss Cathrine Holme Stokker	-	2. varamedlem
Carsten Arnt-Jensen	-	3. varamedlem
Per Chr. Rasmussen	-	varamedlem ansatt
Dag Tarje Høiby	-	varamedlem ansatt

LEDERGRUPPEN

Ledergruppen består i utgangen av 2019 av Adm. direktør Johnny Sundby, Øonomi- og administrasjonssjef Merete Ruud Tuskin, Brannsjef Rune Larsen, Sektorsjef VA Kaj-Werner Grimen, Sektorsjef renovasjon Freddy Tangen og HR & kommunikasjonssjef Rolf-Ivar Buerengen.

LEDERGRUPPEN I MOVAR IKS

*Johnny Sundby
(Adm. dir.)*

*Merete Ruud
Tuskin*

Rune Larsen

*Kaj-Werner
Grimen*

Freddy Tangen

*Rolf-Ivar
Buerengen*

RESULTATREGNSKAP 2019

(Beløp i 1 000 kroner)

MORSELSKAP			KONSERN		
2019	2018	Note	2019	2018	
					Driftsinntekter
-276 789	-251 469	1	-277 717	-252 490	Salgsinntekter
-1 539	-2 420		-1 539	-2 420	Andre driftsinntekter
-278 328	-253 889		-279 256	-254 910	Sum driftsinntekter
					Driftskostnader
83 357	78 496		83 357	78 496	Materialkostnader og tjenester
108 918	99 805	2,11	108 918	99 805	Personalkostnader
34 753	32 726	4	34 753	32 726	Avskrivninger
44 131	43 378	3	41 549	38 080	Andre driftskostnader
271 159	254 405		268 577	249 107	Sum driftskostnader
-7 169	516		-10 678	-5 803	Driftsresultat
					Finansposter
-393	-365		-503	-400	Annen renteinntekt
-8	0		-8	0	Aksjeutbytte
-136	700	7	-136	700	Finansielle anleggsmidler
6 921	6 891	12	6 921	6 892	Annen rentekostnad
6 385	7 226		6 275	7 192	Resultat av finansposter
					Resultat før skattekostnad
0	0	6	796	1 461	Skattekostnad
-784	7 742		-3 607	2 850	Årets resultat
					Disponering av årets resultat
	0			0	Avsatt overskudd MIB-brann/tilsyn
	1 200			1 200	Avsatt etterbruksfond Solgård
	0			0	Avsatt overskudd felles Administrasjon
	-2 413			-2 413	Dekning underskudd Vansjø Vannverk
	-5 323			-5 323	Dekning underskudd Avløp
	-168			-168	Dekning underskudd Renovasjon
	-33			-33	Dekning underskudd MIB - brann/tilsyn
	-586			-586	Dekning underskudd MIB - feierseksjon
	-419			-419	Dekning underskudd felles adm.
				4 892	Avsatt egenkapital MOVAR Næring AS
784			3 607	0	Udisponert resultat (overskudd 2019)
784	-7 742		3 607	-2 850	Sum disponering

BALANSE PR. 31.12.2019

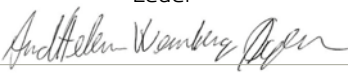
(Beløp i 1 000 kroner)

MORSELSKAP				KONSERN	
2019	2018		Note	2019	2018
		Eiendeler			
115 294	123 724	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	115 294	123 724
193 627	201 999	Ledningsnett, veier og utearealer	4	193 627	201 999
123 609	132 879	Transportmidler, maskiner, utstyr og inventar	4	123 609	132 879
36 184	18 951	Prosjekter under arbeid	4	36 184	18 951
500	930	Andre finansielle anleggsmidler	7,8	-	430
469 215	478 483	Sum anleggsmidler		468 715	477 983
24 249	25 840	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	10	23 566	24 809
33 108	25 785	Bankinnskudd, kontanter m.m	5	43 678	31 794
57 357	51 625	Sum omløpsmidler		67 245	56 603
526 572	530 108	Sum eiendeler		535 959	534 586
		Gjeld og egenkapital			
154 613	162 355	Opptjent egenkapital	9	163 028	165 878
784	-7 742	Udisponert overskudd/underskudd		3 607	-2 850
155 397	154 613	Sum opptjent egenkapital		166 636	163 028
		Utsatt skatt		-4	8
5 879	5 879	Pensjonsforpliktelser	11	5 879	5 879
5 879	5 879	Sum avsetning pensjonsforpliktelser		5 875	5 886
324 602	326 298	Gjeld til kredittinstitusjoner	12,13	324 602	326 298
324 602	326 298	Sum langsiktig gjeld		324 602	326 298
24 737	27 911	Leverandørgjeld	10	22 084	22 512
5 417	5 249	Skyldig offentlige avgifter		5 417	5 249
0	0	Betalbar skatt	6	806	1 454
10 540	10 158	Annen kortsiktig gjeld		10 540	10 159
40 694	43 318	Sum kortsiktig gjeld		38 847	39 374
526 572	530 108	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		535 959	534 586

Moss, den 26.03.2020

Bjørn Amundsen
Leder

Nils-Anders Søyland
Nestleder

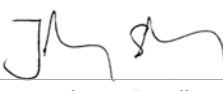

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Anita Wulvig

Tore Fredriksen
Ansattvalgt

Per-Christian Rasmussen
Ansattvalgt

Johnny Sundby
Adm. direktør

KONTANTSTRØM

KONTANTSTRØMANALYSE

(Beløp i 1 000 kroner)

	MORSELSKAP 01.01-31.12		KONSERN 01.01-31.12	
	2019	2018	2019	2018
Drift:				
Ordinært resultat før skatt	784	-7 742	4 404	-1 389
Betalbar skatt	0	0	-806	-1 454
Ordinære avskrivninger	34 753	32 726	34 753	32 726
Gevinst/Tap ved avgang anleggsmidler	-331	-340	-331	-340
Endring kundefordringer	1 591	-238	1 243	-2 102
Nedskrivning (finansielt) anleggsmiddel	0	700	0	700
Endring leverandørgjeld	-3 174	-12 870	-429	-14 613
Endring av annen kortsiktig gjeld inkl. offentlige avgifter	550	2 392	-100	2 778
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	34 173	14 628	38 734	16 306
Kjøp og salg eiendeler:				
Investeringer i varige driftsmidler	-25 915	-21 275	-25 915	-21 275
Salg av varige driftsmidler og aksjer	761	340	761	340
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-25 154	-20 935	-25 154	-20 935
Opptak og nedbetaling av lån:				
Opptak av ny langsiktig gjeld	171 983	19 250	171 983	19 250
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-173 679	-32 850	-173 679	-32 850
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 696	-13 600	-1 696	-13 600
Netto endring i likvider i året	7 323	-19 907	11 884	-18 229
Kontanter og bankinnskudd 01.01	25 785	45 692	31 794	50 023
Kontanter og bankinnskudd 31.12	33 108	25 785	43 678	31 794

REGNSKAPSPRINSIPPER

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med Regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norsk regnskapsstandard og anbefalinger til god regnskapsskikk samt gjeldene forskrifter tilknyttet lov om interkommunale selskaper.

DRIFTSINNTEKTER

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de utføres.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostninger/forbedringer regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

INVESTERING I ANDRE SELSKAPER

Kostmetoden benyttes som prinsipp for investeringer i andre selskaper. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når det er vedtatt.

NEDSKRIVNING AV ANLEGGSMIDLER

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivning ikke lenger er til stede.

FORDRINGER

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort opp på grunnlag

av individuell vurdering av fordringen. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede fremtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke nediskontering når effekten av nedskrivningene er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som kundefordringer.

GJELD

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

PENSJONER

Selskapet har en ytelsesordning. Ordningen er finansiert gjennom innbetalinger til pensjonskassen. En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalt beløp til pensjonskassen), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuar-messige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfattes både av betalbar skatt og endringer i utsatt skatt. Morselskapet er ikke skattepliktig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer.

KONSERNREGNSKAP OG KONSOLIDERINGS-PRINSIPPER

I konsernregnskapet til MOVAR IKS inngår morselskapets MOVAR IKS og datterselskapet Movar Næring AS. Datterselskapet benytter de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Datterselskapet blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

NOTER

Note 1 DRIFTSINNETEKTER

(Beløp i 1 000 kroner)

DRIFTSINNETEKTER FORDELT PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDE (eks. intern omsetning)	2019	2018
Vansjø Vannverk	38 718	37 357
Avløpsanleggene Kambo, Fuglevik og Hestevold	50 665	38 953
Solgård Avfallsplass	39 508	40 021
Renovasjon	70 280	67 833
Driftsinntekter MIB (brann- og feierseksjon)	78 249	68 972
Driftsinntekter Administrasjon og Teknisk avdeling	908	753
Sum inntekter MOVAR IKS	278 328	253 889
Salgsinntekter MOVAR Næring AS	7 595	10 052
Eliminering av inntekter	-6 668	-9 031
Sum inntekter KONSERN	279 256	254 910

Note 2 PERSONALKOSTNADER/ GODTGJØRELSE

(Beløp i 1 000 kroner)

LØNNSKOSTNADER ,YTELSER	2019	2018
Lønninger m. m	73 777	69 360
Feriepenger	9 025	8 530
Arbeidsgiveravgifter	13 333	12 218
Pensjonskostnader	14 182	12 207
Andre ytelser	1 732	1 786
Lærlingtilskudd m. m	-154	-164
Refusjoner sykelønn	-3 366	-4 539
Ytelser til selskapets styre	389	407
SUM	108 918	99 805
Gjennomsnittlig antall ansatte i selskapet var 143. MOVAR Næring AS har ingen ansatte.		
Lønn og godtgjørelse til ledende personer i 2019:		
Lønn til selskapets adm. direktør	1 421 380	1 365 546
Honorar styreleder	106 700	106 700
Honorar ordinært styremedlem	32 000	32 000
Godtgjørelse til revisor:		
Lovpålagt revisjon	80 000	171 000
Annen konsulentbistand	26 300	124 644
Lovpålagt revisjon Movar Næring AS	14 500	27 000
Annen konsulentbistand	1 812	5 000

NOTER

Note 3

AVREGNING NÆRINGSAKTIVITETER

(Beløp i 1 000 kroner)

MOVAR IKS har utført næringsaktiviteter på vegne av MOVAR Næring AS, og som er avregnet netto i MOVAR IKS.

	2019	2018
Kostnadsført i MOVAR IKS	2 653	-5 399

Note 4

VARIGE DRIFTSMIDLER

(Beløp i 1 000 kroner)

MORSELSKAPET

Anleggsmidler	Bygninger og tomter	Ledningsanlegg og infrastruktur	Maskiner og tekniske installasjoner	Transportmidler	Driftsløsøre	Anlegg under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 01.01	312 513	300 121	295 508	55 604	28 977	18 951	1 011 674
Tilgang	467	0	1 541	5 280	1 448	17 233	25 969
Avgang			1 913	54			1 967
Anskaffelseskost 31.12	312 980	300 121	295 136	60 830	30 425	36 184	1 035 676
Akkumulerte avskrivninger 31.12	197 686	106 494	206 872	34 257	21 652	0	566 961
Balanseført verdi 31.12	115 294	193 627	88 264	26 573	8 773	36 184	468 716
Balanseført verdi 31.12. av bygg og tomter er samlet bokført til 115 294, hvorav tomter utgjør 13 626.							
Årets avskrivninger	8 897	8 371	11 691	3 396	2 399		34 753
Økonomisk levetid	20 - 50 år	30 - 50 år	10 - 20 år	10 - 20 år	5 - 20 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

ÅRLIGE LEIE AV IKKE BALANSEFØRTE DRIFTSMIDLER

Driftsmiddel:	Leieperiode	Årlig leie
Rygge brannstasjon	Løpende avtale	185
Vestby brannstasjon	Løpende avtale	383
Vestby brannstasjon, brakkerigg	Løpende avtale	146
Sum		714

KONSERNET:

Movar Næring AS har ingen balanseførte driftsmidler, og heller ingen leieavtaler av "ikke balanseførte driftsmidler".

NOTER

Note 5 BETALINGSMIDLER

(Beløp i 1 000 kroner)

	2019	2018
Beholdninger pr. 31.12. MOVAR IKS	33 108	25 785
- herav bundet skattetreks- og etterbruksfondskonto	8 267	7 755
Sum netto beholdninger pr. 31.12	24 841	18 030
Beholdninger MOVAR Næring AS	10 570	6 008
Sum netto beholdninger konsern pr. 31.12	35 411	24 038

Note 6 SKATT - KONSERN

	2019	2018
Fordeling av skattekostnaden		
Resultat før skattekostnad	4 404	-1 389
Betalbar skatt	808	1 454
Endring i utsatt skatt	12	7
Årets skattekostnad	796	1 461

Note 7 ANDRE AKSJER

Pr. 31.12.2019 eier ikke MOVAR IKS andre aksjer enn i eget datterselskap.

Aksjer i beholdning pr. 01.01.19 i Rekom AS ble solgt, og selskapet Alarmsentral Brann Øst AS ble oppløst i 2019.

Avvikling/salg resulterte i inntekt på NOK 136' i regnskapet for 2019.

Note 8 AKSJER I DATTERSELSKAP

(Beløp i 1 000 kroner)

Selskap	Forretningskontor	Eierandel	Egenkapital 12/31/2019	Resultat etter skatt	Verdi i balansen
Movar Næring AS	Moss	100%	11 238	2 823	500

Note 9 SELVKOST- OG ETTERBRUKSFOND

(Beløp i 1 000 kroner)

	Vannforsyning	Avløp	Renovasjons- tjenester	Feiertjenester	Etterbruk Solgård	SUM
Fond pr. 01.01.2019	5 390	-4 834	6 054	149	4 962	11 721
Årets regulering	-3 219	2 666	-4 008	274	1 137	-3 150
Totale selvkost/etterbruks- fond pr. 31.12.2019	2 171	-2 168	2 046	423	6 099	8 571

Note 10 KONSERNMELLOMVÆRENDE

(Beløp i 1 000 kroner)

Oversikt over MOVAR IKS mellomværende med MOVAR Næring AS pr. 31.12.2019

	2019	2018
Kundefordringer	2 165	1 915
Kortsiktig gjeld	2 653	5 399

NOTER

Note 11

PENSJONSKOSTNADER OG FORPLIKTELSER

(Beløp i 1 000 kroner)

Morselskapet har en kollektiv pensjonsavtale for alle ansatte. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser (ytelsesbasert). Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelser fra folketrygden.

Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert i et forsikringsselskap.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	10 977	11 121
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	6 956	6 435
Avkastning på pensjonsforpliktelsen	-9 148	-8 565
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	954	896
Resultatført virkning av estimatendring	3 128	583
Årets netto pensjonskostnad før arb.giv.avg.	12 867	10 470
Periodisert arbeidsgiveravgift	1 373	1 476
Netto pensjonskostnad etter arb.giv.avg.	14 240	11 946
Oppført i balansen:		
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	257 482	270 103
Pensjonsmidler	228 419	219 379
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	29 063	50 724
Arbeidsgiveravgift på netto forpliktelse	4 098	7 152
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	33 161	57 876
Ikke-resultatført estimatendringer	-27 282	-51 997
Balanseført netto forpliktelse etter arb.giv.avg.	5 879	5 879
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,30%	2,60%
Forventet lønnsvekst	2,25%	2,75%
Forventet G-regulering	2,00%	2,50%
Pensjonsregulering	1,24%	1,73%
Forventet avkastning på fondsmidler	3,80%	4,30%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%

Årets netto pensjonskostnad fremkommer etter arbeidstakers innbetalte andel avnormalpremiene. Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang, er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Med basis i stor usikkerhet i forutsetninger, samt store planendringer i forbindelse med nye uførepensjonsregler og innarbeidelse av levealderjustering i beregningene, er kostnadsført estimatavvik i tråd med en uendret balanseført netto forpliktelse etter arbeidsgiveravgift.

Medlemsstatus	2019	2018
Aktive	142	143
Oppsatte rettigheter	97	86
Pensjonister	67	65

Note 12

LANGSIKTIG GJELD

(Beløp i 1 000 kroner)

Opplysninger om lån fra kredittinstitusjoner

Långiver	Restgjeld 1/1/2019	Låneopptak 2019	Renter 2019	Avdrag 2019	Restgjeld 12/31/2019
Kommunalbanken	189 395	141 983	4 403	144 839	186 539
KLP Kommunekreditt	111 358		2 209	13 295	98 063
Kommunal Landspensjonskasse, byggelån	10 000	30 000	0	0	40 000
Moss kommunale Pensjonskasse	15 545		309	15 545	0
SUM	326 298	171 983	6 921	173 679	324 602
Langsiktig gjeld som forfaller senere enn 5 år		179 000			

Gjennomsnittlig betalt rente i 2019 er 2,1 %. Kr. 33,7 millioner (10 %) er bundet til 10 års fastrente med avslutning i 2023. Det er ikke benyttet sikringsinstrumenter utover dette. En overveiende del av gjelden er følgelig knyttet til flytende rente, noe som er et strategisk valg og sees i sammenheng med selvkost.

Garantiforpliktelser

Kommunene har stillet garanti for selskapets samlede gjeld innenfor en vedtatt totalramme på 1 200 millioner kroner. Kommunene er pro rata ansvarlig for de lån MOVAR IKS opptar, og fordeler seg innad i forhold til eierandelen i selskapet.

	Moss	Rygge	Råde	Vestby	Våler
Garantiforpliktelse på restgjelden pr. 31.12.2019 er fordelt i henhold til kommunenes gjeldende eierandel.	142 825	68 166	32 460	64 920	16 230

Note 13

SELSKAPETS EIERE

(Beløp i 1 000 kroner)

MOVAR IKS eies av kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler

Fra og med 01.01.2020 er Moss og Rygge en felles kommune, og med en eierandel på 64 %.

Råde og Vestby opprettholder for øvrig sine eierandeler, mens Våler øker sin fra 5 % til 6 %.

Eier- og ansvarsandelen pr. 31.12.2019 er imidlertid som følger:

Kommune	%-andel
Moss kommune	44%
Rygge kommune	21%
Råde kommune	10%
Vestby kommune	20%
Våler kommune	5%
	100%

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Movar IKS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Movar IKS sitt årsregnskap.

<p>Årsregnskapet består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og • Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. 	<p>Etter vår mening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter • Gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Movar IKS per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge • Gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Movar IKS per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
--	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Moss, 26. mars 2020
BDO AS

Per Harald Eskedal
statsautorisert revisor

OPPSUMMERING AV MOVARS MILJØMÅL

Innenfor de ulike områdene er det definert mål som er av betydning for ytre miljø. Her følger et utdrag av sentrale målsetninger:

BESKRIVELSE AV MÅL	MÅL	RESULTAT 2019	KOMMENTAR
Renseeffekt fosfor avløpsreanseanleggene	Min 90 %	Fuglevik: 90,2 % Kambo: 90,9 % Hestevold: 93,7 %	I tråd med forurensningsforskriften og utslippstillatelsene (MOVARs internkontroll)
Bruk av slam som en ressurs (landbruks- eller jordforbedringsformål)	100 %	Oppfylt for alt slam fra alle anleggene	Ønske om ingen deponering av avløpsslam som følge av kvalitet (MOVARs internkontroll)
Kvalitetsklasse avløpsslam	Klasse II eller bedre	Oppfylt for alt slam fra alle anleggene	På tungmetallene Cu, Zn og klasse I på øvrige (MOVARs internkontroll/Bransjenorm for Avløpsslam).
Energigevinst Varmepumpe Kambo RA	>225 000 kWh/år	347 766 kWh/år	Resultatet erstatter nesten 34 000 liter fyringsolje (MOVARs internkontroll)
Egenprodusert El ved Fuglevik RA	>20 %	0 %	El produsert via gassmotor fyret med biogass (MOVARs internkontroll)
Egenprodusert varme ved Fuglevik RA	>95 %	97,6 %	Varme produsert med biogass i gassmotor og biogassfyr (MOVARs internkontroll)
Bruk av deponigass til energiformål	>80 %	94 %	Avtale med Statkraft
Øke ressursutnyttelsen i avfallet bl.a. igjennom økt materialgjenvinning	40 vekt % av generert husholdningsavfall innen 2021	37,3 vekt %	Felles plan for avfallshåndteringen i Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.

Andel produsert strøm ved Fuglevik RA er under målsetningen, noe som skyldes havari på gassmotoren. Denne erstattes i 2020 med gassturbiner som vil gi økt strøm og varmeproduksjon sammenliknet med gassmotoren.

Målsetninger i forhold til materialgjenvinning er heller ikke i 2019 oppnådd, men vi har hatt en økning siden 2018. Innenfor dette området økes forventningen fra EU med krav om matavfallsinnsamling fra 2023 og økt materialgjenvinning til 55% i 2025, 60% i 2030 og 65% i 2035. Her spiller prosjektet Østfold Avfallssortering IKS en viktig rolle for å nærme seg disse kravene. Ytterligere tiltak er nevnt i felles plan for husholdningsrenovasjon i eierkommunene. Et eksempel er krav om gjennomsiktige sekker på gjenvinningsstasjonene, som ble innført fra årsskiftet.

ÅRETS VIRKSOMHET

AVDELING FOR ØKONOMI- OG ADMINISTRASJON

Økonomi- og administrasjonsavdelingen (videre her nevnt som «administrasjonen») holder til i MOVARs hovedkontor på Huggenes. Flere fra øvrig administrativ ledelse er også lokalisert på Huggenes, bl.a. administrerende direktør, sektorsjefer for VA og Renovasjon, HR & kommunikasjonssjef, stab m.fl.

Administrasjonen utgjør den nødvendige støttefunksjonen som må til for å styre og vedlikeholde daglig drift. Som et ledd i dette har administrasjonen fokus på både intern organisasjon, innbygger, bruker og miljø.

ORGANISASJON:

MOVAR er en bedrift hvor kompetanse er svært viktig. Ett av våre tiltak for å styrke intern kompetanse er innføringen av Workplace. Denne kommunikasjonsplattformen ble i løpet av 2019 fullt ut implementert i samtlige avdelinger. Plattformen fungerer til intern informasjon og har, uten tvil, forsterket vår kunnskapsdeling.

Høsten 2019 startet vi også arbeidet med å forberede overgangen til den skybaserte samarbeidsplattformen Office365.

Mot slutten av år 2019 begynte prosjekt nytt administrasjonsbygg virkelig å skyte fart. Et felles bygg hvor administrative funksjoner på tvers av bedriftens sektorer er samlokalisert, vil i større grad bidra til felles kultur og bedre ressursutnyttelse i organisasjonen. Beliggenheten på Tykkemyr er også mer sentral for MOVARs innbyggere.

INNBYGGER OG BRUKER:

Parallelt med å samhandle med alle avdelinger i MOVAR, jobber avdelingen målrettet mot våre innbyggere og brukere. Ett av våre fokusområder er forenkling. Med innbyggerne i fokus jobber administrasjonen for å forbedre og forenkle deres kundeopplevelser. Verktøy som gjør

dette mulig er moderne it-løsninger. Vi leter kontinuerlig også etter arbeidsmetoder som kan bidra til forbedringer. Det er viktig for administrasjonen å treffe våre kunder på den kontaktplattformen som de ønsker å befinne seg på. I 2019 fikk vi på plass en rekke skjemaer og selvbetjeningsløsninger på våre nettsider. Dette har bidratt til mer effektive arbeidsprosesser.

BÆREKRAFT:

Krav til dokumentasjon blir stadig høyere og datmengden øker betraktelig. Vi søker derfor etter kostnadseffektive løsninger som gjør at informasjonsflyten og arbeidsprosessene kan optimaliseres. I 2019 implementerte administrasjonen en digital modul kalt «SvarUT», i vårt saks- og arkivsystem. Denne funksjonen tilrettelegger for både utgående og inngående skriv i digital form; dette blant annet direkte inn i Digipost og Altinn. Administrasjonen arbeider også i betydelig større grad med digitale dokumenter innenfor regnskap, sammenliknet med tidligere år. Som et resultat av denne type automatisering og digitalisering er bortfall av rene papirdokumenter merkbart. Dette bidrar positivt til en reduksjon av vårt miljøavtrykk.

TEKNISK AVDELING

Teknisk avdeling er en beredskapsavdeling for MOVARs virksomheter og har som hovedoppgave å ta seg av forebyggende vedlikehold av utstyr og installasjoner etter avtale med den enkelte avdeling. Avdelingen har eget verksted og ansvar for felles lagerhold av VA-utstyr.

I 2019 har avdelingen utført tjenester/arbeid i følgende omfang til de enkelte avdelinger:

ID	Eiendom	Timer	% Fordeling
Dagsverk 20 vvv	Vansjø Vannverk	1648	39,5
40 FRA	Fuglevik Renseanlegg	800	19,2
30 KRA	Kambo Renseanlegg	652	15,6
45 HRA	Hestevold Renseanlegg	425	10,2
50 SAP	Solgård Avfallsplass	413	9,9
60 MIB	Moss Brannstasjon	133	3,2
10 ADM	Administrasjon	103	2,5
Total		4172	94

(VVV - Vansjø Vannverk, KRA - Kambo Renseanlegg, FRA - Fuglevik Renseanlegg, HRA - Hestevold Renseanlegg, SAP - Solgård Avfallsplass, MIB - Mossregionen interkommunale brann og redning)

Dette viser at avdelingen har bistått de øvrige avdelinger med 558 dagsverk knyttet til bestilte oppdrag/prosjekter og inngåtte avtaler om særskilte oppdrag.

Teknisk avdeling utfører løpende oppdrag som bestilles av de øvrige avdelingene i MOVAR. Disse oppdragene er hovedsakelig knyttet til akutte behov for installasjoner/ montering og reparasjoner av diverse type utstyr som blant annet pumper, ventiler, rør og elektrisk utstyr/komponenter. Utover de akutte behovene bistår avdelingens personell i planlegging av nødvendige oppgaver som skal utføres i samarbeid med personell ute på avdelingene. Dette innebærer typisk informasjonsinnhenting, leverandørkontakt, bistand til tilbudsinnhenting, oppfølging av eksterne leverandører og dokumentasjonssammenstilling etter utført arbeid. Oppgavene som avdelingen blir satt til å utføre er mange og svært varierte.

NOEN AV DE FASTE AVTALTE OPPDRAGENE SOM TEKNISK AVDELING UTFØRER ER:

- Oppfølging og drift av mellomagringsplassen for avløpslam på Solgård Avfallsplass
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av eksternt VA-ledningsnett inklusive målestasjoner og kummer, samt påvisninger og merking
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av høydebasseng
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av felles eksternt signalkabelanlegg inklusive påvisninger og merking
- Service på definerte tekniske installasjoner, blant annet innløpsrister
- Oppfølging, ettersyn, vedlikehold av eksterne mengdemålere
- Oppfølging, ettersyn og HMS-kontroller for virksomhetenes el.installasjoner
- Visuell oppfølging og prøvetaking i Vansjø
- Vaktmestertjenester for administrasjonsbygget
- Oppfølging av serviceavtaler nød og ledelys ved Fuglevik RA, Hestevold RA, Kambo RA og Vansjø Vannverk
- Utvendig vedlikehold og snøbrøyting på pumpestasjonene Grimstadkilen, Kjellerød og Rygge Flystasjon
- Oppdatere tegninger og dokumentasjon for elektriske installasjoner

AVVIKSBEHANDLING VED TEKNISK AVDELING

Det ble ikke registrert avvik ved avdelingen i 2019. Avvik som involverer personell fra Teknisk Avdeling og som skjer ute på de øvrige avdelingene registreres der.

Vannproduksjon og forsyning

VANSJØ VANNVERK

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

I MOVARs strategiske plan fremkommer selskapets misjon, miljøpolitikk, mål og strategier. Innenfor vannproduksjon og forsyning er selskapets misjon å sørge for at innbyggernes behov for tilstrekkelig og trygt drikkevann dekkes. I den strategiske planen er det satt mål og strategier knyttet til blant annet effektiv drift, klimatilpasset drift, kompetanse og arbeidsmiljø, regional vekst og endrede rammevilkår.

MOVAR IKS har utarbeidet en miljøpolitikk hvor ulike mål knyttet til miljø fremkommer. En grunnleggende forutsetning i selskapets miljøpolitikk er at MOVAR skal tilfredstille lover, forskrifter, konsesjoner og tillatelser.

ÅRETS DRIFT

Vannverket leverer vann til ca. 80 000 personer i eierkommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler. I tillegg er Vansjø Vannverk tilknyttet Sarpsborg og Fredrikstad kommune gjennom gjensidig reservevannssamarbeid.

I 2019 ble det levert 7 419 353 m³ til eierkommunene. Dette gir en gjennomsnittlig leveranse på 20 327 m³/døgn.

Årlig produksjonsmengde på Vansjø Vannverk kan avvike fra leveransene til eierkommunene på grunn av leveranser og mottak til/fra kommunene i reservevannsarbeidet, eventuelle lekkasjer og ikke-målt vannforbruk (for eksempel vedlikeholdsspyling, brannvannsuttak etc.).

Det er gjennomført eksterne analyser på akkreditert laboratorium av råvann, rentvann og vann i ledningsnettet, i samsvar med drikkevannsforskriften. I tillegg er det gjennomført interne analyser på eget laboratorium for oppfølging av den daglige driften på vannverket.

Vannverket har også omfattende online instrumentering som gjør driftspersonellet i stand til å kontinuerlig overvåke vannproduksjon og vannkvalitet. Vannverket har produsert og levert drikkevann av svært god kvalitet hele året gjennom. Kvaliteten er langt bedre enn hva drikkevannsforskriften stiller krav om, og i tråd med målsetningene i Strategisk plan. Se tabell for oversikt over resultatene.

Det har i 2019, som i de foregående år, vært gjennomført program for oppfølging av algesituasjonen i Vansjø i regi av vannområdeutvalget for Morsa. Vannverket har som tidligere også gjennomført egne analyser av algegiften mikrocystin uten påvisning.

Årlige vannleveranser til eierkommunene i m³

År	Moss	Rygge	Råde	Vestby	Våler	Sum
2019	3 052 387	1 537 892	563 274	2 059 493	206 307	7 419 353
2018	3 176 336	1 560 866	708 641	1 952 144	171 292	7 569 279
2017	3 014 023	1 366 259	621 018	1 922 131	168 593	7 070 177
2016	2 755 541	1 531 423	577 355	2 081 991	161 877	7 108 187
2015	2 717 797	1 487 957	562 035	2 071 022	174 254	7 013 065

Rentvannskvalitet levert fra Vansjø Vannverk 2019

Parameter	Gj.snitt	Maksimum	*Grenseverdi/ tiltaksgrense
Lukt og smak	0	0	Akseptabel for abbonnementen
pH	7,8	8,9	6,5-9,5
Turbiditet (FTU)	0,09	0,61	1
Fargetall (mg Pt/l)	3	5	20
TOC (mg C/l)	3,0	5,0	-
Aluminium (mg/l)	0,051	0,110	0,2
Jern (mg/l)	0,0011	0,0018	0,2
Hardhet (DH)	3,61	3,90	-
Tot. bakterier (ant./ ml)	2	9	100
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	0	0	0
E.coli (ant./100 ml)	0	0	0
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	0	0	0
Clostridium perfringens (ant./100 ml)	0	0	0
Giardia spp (ant./10L)	0	0	0
Cryptosporidium spp (ant./10L)	0	0	0

*Grenseverdiene/tiltaksverdiene er hentet fra drikkevannsforskrift gjeldende fra 1.1.2017.

** En av prøvene ble analysert med verdi 100 bakterier pr. ml. Det antas at dette skyldes feil ifm prøvetaking og den er derfor utelatt fra gjennomsnittsberegning og ikke oppgitt som maksverdi i tabellen.

Råvannskvalitet i Vansjø 2019

Parameter	Gjennomsnitt	Maksimum
Turbiditet (FTU)	7,8	15
Fargetall (mg Pt/l)	59	86
Aluminium (mg/l)	0,41	0,48
TOC (mg C/l)	8,7	9,5
Jern (mg/l)	0,37	0,44
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	37	200
E.coli (ant./100 ml)	3	10
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	6	38

Hovedtall fra driften 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Lev. vannmengde til eierkommunene, m ³	7 013 065	7 108 187	7 070 177	7 569 279	7 419 353
Produsert vannmengde	6 916 620	7 736 908	6 595 976	7 796 592	7 364 353
mottatt(-)/Levert (+) res.vann		+615 296	- 474 201	+ 179 119	- 55 000
maks. døgn, m ³	27 532	34 240	28 280	39 792	41 834
Spyleslamvann til avløp, m ³	71 372	64 442	83 288	86 578	106 197
Slam, tonn	1 239	1 427	1 050	1 278	1 169
Slam, tonn TS	275	357	221	263	269
Kjemikalieforbruk:					
Al. Sulfat, kg	416 870	491 380	368 800	467 060	387 160
Kalk, kg	175 660	228 990	202 940	268 120	224 690
Polymer vannbehandling, kg	911	1 140	742	857	912
Polymer avvanning, kg	2 739	2 660	1 858	2 343	2 850
Kullsyre, kg	76 601	85 585	85 889	99 888	103 672
Ammoniakk, kg	232	183	148	178	247
15 % Na-hypokloritt, kg	30 246	33 551	29 341	31 602	32 340
*Energiforbruk kWh	5 204 270	4 748 644	4 376 720	4 799 410	4 567 088
Energiforbruk kWh pr. m ³ vann solgt	0,742	0,668	0,619	0,634	0,616

*Energiforbruket omfatter vannverket, råvannspumpestasjon.

Selvkost (driftskostnader inkl. kapitalkostnader) utgjorde i 2019 kr. 5,69 pr. levert m³ rent vann. Eierkommunenes pris var imidlertid fastsatt til kr. 5,20 pr. m³ (solidarisk pris).

AVVIKSBEHANDLING VED VANSJØ VANNVERK

- Det er i driftsåret 2019 registrert 20 avviksrapporter ved anlegget.
- Det har vært 69 alarmer/utrykninger til anlegget utenom normal arbeidstid. Dette er lavt sammenlignet med tidligere år.
- I tillegg ble det utført 54 planlagte ettersyn.

AV STØRRE TILTAK OG HENDELSER I ÅRET NEVNES:

- Ombyggingsarbeider for bytte til PAC-fellingskjemikalie.
- Mattilsynet gjennomførte et revisjonsbesøk med fokus på prøvetaking.
- Oppstart av prosjektering av nytt reservekraftalegg.

AVSLUTTENDE KOMMENTAR KNYTTET TIL VANNPRODUKSJON OG FORSYNING

Vannkvalitet og vannmengder

Vannverket har levert vann til kommunene i de mengder kommunene har etterspurt (nok vann). Kvalitetsmessig har vannet holdt en svært god kvalitet, som må karakteriseres i tråd med målsetningene.

RESERVEVANN

I reservevannsamarbeidet ble det i 2019 avholdt 3 møter i driftsutvalget som er det overordnede organet i samarbeidet. For mer informasjon omkring reservevannsamarbeidet i 2019 vises det til separat årsrapport for dette.

ANNET

Det er i 2019 ansatt en ny arbeidsleder ved vannverket, dette etter pensjonsavgang. I tillegg ble det ansatt en sivilingeniør innenfor VA-prosess. Ombyggingsprosjekt for omlegging fra Aluminiumsulfat til Polyaluminiumsklorid ble fullført.

Etablert utstyr for energimåling og etablering av energimålingssystem (EOS).

Vannverket har som i tidligere år vært flittig besøkt av både skoleklasser og studenter. Videre har vi hatt flere besøk fra kollegaer fra andre VA-virksomheter ved anlegget for å dele erfaringer. Det var også elever utplassert fra Borg VGS ved vannverket i 2019.

MILJØMÅL FOR VIRKSOMHETEN

MOVAR IKS har utarbeidet en strategisk plan som ble revidert i 2017 og prolongert til 2020. I planen fremkommer en rekke interne målsetninger for ulike områder.

Under er det gjort utdrag fra den nevnte strategiplanen hvor det utarbeidet mål innen områder som er relevant med tanke på ytre miljø for avløpsområdet. For hvert av områdene med tilhørende mål er det redegjort for status/måloppnåelse, det vil si hva som er utført av relevant arbeid i rapporteringsåret.

Område Beredskap

MÅL:	STATUS:
Selskapet skal kunne håndtere uventede hendelser (beredskapssituasjoner), slik at disse medfører minst mulige konsekvenser for samfunnet, miljøet og uten tap av omdømme.	I 2019 ble det gjennomført en ny hovedrevisjon av ROS-analysen og beredskapsplanen for avløpsområdet.
Gjennomføre nødvendig antall øvelser, sørge for god opplæring og forankring internt i organisasjonen.	I 2019 ble det ikke gjennomført beredskapsøvelse.

Område Klimaendringer, ytre miljø og nye rammebetingelser

MÅL:	STATUS:
Tilpasse driften, tjenestetilbudene og anleggene til nye rammevilkår (regelverk, forventninger og krav), samt til et endret klima.	I forbindelse med nye rensekraav er det gjort vurderinger og planlegging omkring nytt Fuglevik RA. Det er i den forbindelse tatt høyde for forventninger om fremtidig varmere, villere og våtere klima. Sektorsjef Grimen deltok frem til høsten 2019 i Norsk Vanns Avløpskomite, hvor påvirkning av rammebetingelser utgjør en stor og viktig del av arbeidet. Grimen har også i 2019 sittet i styringsgruppen for et Norsk Vann prosjekt for etablering av en veileder for klimaregnskap for vannbransjen.
Begrense selskapets negative påvirkning på klima og miljø lokalt og regionalt.	På Hestevold RA ble det etablert en løsning for kontinuerlig tilgang til renset avløpsvann til alle døgnets tider. Dette for å minimere bruk av drikkevann til prosessen.
Øke energiproduksjonen og energismarte løsninger.	På Fuglevik RA har det i 2019 pågått monteringsarbeid for utskiftning av en havarert gassmotor med 2 nye gassturbiner. Arbeidet blir ferdigstilt i 2020.

MOVAR deltar også i felles resipientovervåking for ytre Oslofjord. Det er i rapporteringsåret ikke gjort funn eller fremkommet resultater som tyder på vesentlige endringer i resipientens tilstand.

Område Forbedringsprosesser og samfunnsansvarlig forretningsdrift

MÅL:	STATUS:
Drive virksomheten slik at man balanserer kvalitet, effektivitet og et langsiktig perspektiv, etter den tredelte bunnlinje for samfunnsansvarlig forretningsdrift (Økonomi, Miljø og Samfunn).	I forbindelse med vurderinger og planlegging omkring nytt Fuglevik RA er det tatt særskilt høyde for å vurdere teknologi- valg ut fra den tredelte bunnlinjen.
Økt gjenbruk og materialgjenvinning.	Det har vært stort fokus omkring resirkulering og gjenbruk av fosfor og energi i avløpsvannet ifm utredninger og pilotanlegg for nye Fuglevik RA.

Behandlede avløpsmengder

Avløpsmengder [m³/år] ved Kambo, Fuglevik og Hestevold Renseanlegg, 2014-2019

ÅR	KAMBO RA	FUGLEVIK RA	HESTEVOLD RA	TOTALT
2019	1 927 135	4 413 233	651 248	6 991 616
2018	1 545 147	3 764 893	532 172	5 842 212
2017	1 692 050	4 216 827	578 108	6 486 985
2016	1 493 508	3 907 767	495 626	5 896 901
2015	1 852 926	4 571 949	628 249	7 053 124

2019 var et år med relativt mye tilrenning av avløpsvann inn til anleggene.

Selvkost (driftskostnadene inkl. kapitalkostnader) for alle tre anleggene samlet utgjorde i 2019 kr 7,22 pr. m³. Eierkommunenes pris var imidlertid fastsatt til kr. 7,40 pr. m³ (solidarisk pris).

GENERELLE KOMMENTARER KNYTTET TIL AVLØPSOMRÅDET

Alle renseanleggene overholdt konsesjonskravene til rensing. Det ble i 2019 ansatt en sivilingeniør innenfor VA-prosess som vil ha en sentral rolle i utviklingsprosjektene som sektoren står overfor.

Avløpsanleggene ble besøkt av både lokale skoler, Høgskolen i Østfold og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås, samt andre VA-virksomheter for erfaringsutveksling.

Kambo Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg) med dimensjonerende kapasitet på 160 l/s. Det er anslagsvis 16 500 personer som sokner til Kambo RA.

Kommunevise vannmengder tilført Kambo Renseanlegg, samt sigevann fra Solgård Avfallsplass

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	715 290	37,2
Vestby	681 529	35,5
Våler	318 215	16,6
Solgård Avfallsplass	206 101	10,7
Sum	1 921 135	100 %

Tilførsel av forurensning (næringsstoffer og organisk stoff) samt PE-belastningen målt som 60g BOF₅/døgn, vist for perioden 2015 til 2019 på Kambo Renseanlegg:

Tilførsel	2015	2016	2017	2018	2019
Vannmengde (m ³ /år)	1 852 926	1 493 508	1 692 050	1 545 157	1 921 135
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	14 764	13 668	13 716	14 087	14 466
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	20 901	18 320	17 390	22 784	25 574
Fosfor (kg/år)	8 760	7 811	8 140	10 197	11 183
KoF (kg/år)	854 465	741 315	773 070	990 439	1 012 125
BOF ₅ (kg/år)	323 390	299 300	300 395	366 972	390 207
Nitrogen (kg/år)	100 740	83 950	86 140	99 353	111 028

Tabellen viser at det i 2019 har tilkommet en god del mer avløpsvann sammenlignet med 2018 og tidligere år.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BoF₅) uke (NS 9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor på 2. I denne beregningen skal også mottak av eksterntslam fra avløpsområdet medtas. Denne tilførselen er fra MOVAR IKS' side beregnet til gjennomsnittlig 1 500 PE. Anleggets størrelse iht. NS9426, samt tillegg for eksterntslammottak, blir dermed beregnet til 30 432 PE i 2019.

RENSERESULTATER KAMBO RENSEANLEGG

Det er blitt gjennomført analyser iht. krav i utslippstillatelsen og i tråd med prøvetakingsplan fra Driftsassistansen i Østfold. Resultatene av disse er vist i tabellen nedenfor

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav %
Tot. Fosfor:				
-middelvei	5,8	0,4	90,9	90%
-maks verdi	9,9	0,7		
-min. verdi	1,1	0,2		
KOF:				
-middelvei	524	160	67	>60%*
-maks verdi	870	233		
-min. verdi	170	83		
BOF ₅				
-middelvei	202	56	69	>60%*
-maks verdi	410	120		
-min. verdi	28	17		

* I utslippstillatelsen er det stilt krav til at reduksjonen av organisk stoff målt som KOF og BOF₅ skal være på "dagens nivå". MOVAR IKS har tolket dette ut fra normalt oppnåelige resultater for denne typen anlegg, som er angitt til bedre enn 60 % reduksjon.

Hovedtall fra driften ved Kambo Renseanlegg Analyse-resultatene viser at kravet til renseseffekt for fosfor og organisk stoff er overholdt med god margin. I driftsåret er det registrert et samlet overløp fra Møllebakken pumpestasjon på 3788 m³. Driftskostnadene inkl. netto finanskostnader utgjorde i 2019 kr. 7,09 pr. m³ renset avløpsvann. Eierkommunenes pris var imidlertid fastsatt til kr. 7,40 pr. m³ (solidarisk pris).

AVVIKSBEHANDLING KAMBO RENSEANLEGG

Det er i driftsåret 2019 registrert 18 avviksrapporter ved anlegget.

VAKTHENDELSER OG ETTERSYN

Det har vært 63 alarmer/vaktutrykninger til anlegget utenom normal arbeidstid i 2019.

Det har vært 54 planlagte ettersyn ved anlegget i 2019.

ANNET

Fortykkermaskin ble flyttet fra FRA til KRA.

Prosjektet for etablering av ny overføringsledning fra KRA til FRA ble påbegynt i samarbeid med COWI.

Hovedtall fra driften ved Kambo Renseanlegg

	2015	2016	2017	2018	2019
Tilrenning	1 852 926	1 493 508	1 692 050	1 545 147	1 921 135
KJEMIKALIER:					
- JKL, tonn	154,4	139	164	138	182
- PaX 18, tonn	273,3	261	258	330	322
- Polymer (prosess), kg	600	500	0	0	0
- Polymer (avvanning), kg	2 400	2 000	2 800	2 750	3 100
NaoHCl 15%, kg	5 184	5 500	7 986	7 484	8 400
- Skumdemper, kg	385	270	200	480	410
SLAM, VANN OG OLJE:					
Septikslam mottatt, m ³	10 699	11 561	11 296	10 824	12 023
Slam fra Svinndal ra, tonn	632,2	506	444	527	?
Slamproduksjon, tonn	2 329	2 436	2 635	2 197	2 471
Slamproduksjon, tonn TS	596	621	693	567	581
vannforbruk, m ³	4 036	4 466	3 433	3 415	7 589
oljeforbruk, m ³	0	0	0	0,4	3,8
ENERGI:					
El Energiforbruk, Renseanlegget, kWh	837 570	827 196	737 947	728 171	670 541
El Energiforbruk, Møllebakken pumpestasjon, kWh				188 219	219 997
Energiforbruk olje, kWh	0	0	0	3 889	37 506
Energiforbr. pr.m ³ behandlet avløpsvann -kWh/m ³	0,452	0,554	0,436	0,471	0,482
ENERGIUTNYTTELSE:					
Energigevinst varmpumpe, kWh	356 908	358 378	361 591	338 681	347 766
Energifaktor varmpumpe	3,7	3,65	3,71	4,02	3,96
Slam fra HRA m ³	24	433	55	0	0
Slam fra FRA m ³	2,7	280	1579	17,9	25,15
Lvert fett til FRA m ³	73	81	71	84	46

FUGLEVIK RENSEANLEGG

Fuglevik Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg), som har vært i drift siden 1993. Anlegget har en teoretisk kapasitet basert på tidligere dimensjoneringskriterier (hydraulisk) på 50 000 PE. Den maksimale kapasiteten er 700 l/s. Slammet som produseres i den kjemiske fellingsprosessen og fett fra sand og fettfang gjennomgår en avansert slambehandlingsprosess med aerob termisk hygienisering og anaerob utråtning i råtnetank. I denne prosessen dannes metangass som utnyttes til produksjon av varme og elektrisitet på anlegget. Kommunevise vannmengder tilført Fuglevik Renseanlegg

Kommunevise vannmengder tilført Fuglevik Renseanlegg

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	2 442 828	55,3
Rygge	1 864 208	42,3
Vansjø vv	106 197	2,4
Sum	4 413 233	100

Tilførsel og belastning på Fuglevik Renseanlegg

Tilførsel	2015	2016	2017	2018	2019
Vannmengde (m ³ /år)	4 571 949	3 907 767	4 216 827	3 764 893	4 413 233
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	53 636	56 353	47 463	49 153	46 411
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	76 174	94 812	64 488	70 846	66 528
Fosfor (kg/år)	22 010	22 667	21 426	23 719	22 455
KOF (kg/år)	2 445 500	2 702 460	2 256 430	2 740 842	2 488 685
BOF ₅ (kg/år)	1 174 570	1 234 065	1 039 520	1 160 716	1 094 211
Nitrogen (kg/år)	169 725	183 960	178 120	197 280	188 816

I 2019 tilkom det vesentlig mer avløpsvann sammenlignet med 2018.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggs-størrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke (NS9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor 2.

Anleggsstørrelsen på Fuglevik RA iht. NS9426 for 2019 er dermed beregnet til å utgjøre 92 822 PE.

RENSERESULTATER FUGLEVIK RENSEANLEGG

Det er blitt gjennomført analyser iht. krav i utslippstillatelsen og i tråd med prøvetakingsplan fra Driftsassistanzen i Østfold. resultatene av disse er vist i tabellen nedenfor:

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav %
Tot. Fosfor:				
-middelverdi	5,1	0,45	90,2	90%
-maks verdi	7,9	1,0		
-min. verdi	1,5	0,17		
KOF:				
-middelverdi	563	171	70	>60%*
-maks verdi	1100	370		
-min. verdi	250	63		
BOF ₅				
-middelverdi	248	88	65	>60%*
-maks verdi	510	230		

*I utslippstillatelsen er det stilt krav til at reduksjonen av organisk stoff målt som KOF og BOF₅ skal være på "dagens nivå". MOVAR IKS har tolket dette ut fra normalt oppnåelige resultater for denne typen anlegg, som er angitt til bedre enn 60 % reduksjon

Analyseresultatene viser at kravet til renseseffekt for fosfor og organisk stoff er overholdt med god margin. I driftsåret er det registrert et samlet overløp på til sammen 7821 m³.

Det er i driftsåret 2019 registrert 8 avvikrappporter ved anlegget.

VAKTHENDELSER OG ETTERSYN

- Det har vært 79 vakthendelser/utrykkninger utenom normal arbeidstid i 2019.
- Det har vært 53 planlagte ettersyn ved anlegget i 2019.
- Driftskostnadene inklusive netto finanskostnader utgjorde i 2019 kr 6,11 pr. m³ behandlet avløpsvann. Eierkommunenes pris var imidlertid fastsatt til kr. 7,40 pr. m³ (solidarisk pris).

AV STØRRE TILTAK OG HENDELSER I 2019 NEVNES:

- Reparasjon av nordre utslippsledning (utført av firmaet Arne Røed & Co AS)
- En av fortykkermaskinene ble flyttet fra FRA til KRA.
- Det ble påvist omfattende bygningsmessige skader på utløpskummen

Hovedtall fra driften ved Fuglevik Renseanlegg

	2015	2016	2017	2018	2019
Tilrenning	4 571 949	3 907 767	4 216 827	3 764 893	4 413 233
KJEMIKALIER:					
- JKL, tonn	268	247	251	300	358
- PaX 18, tonn	728	570	529	641	743
- Polymer (avvanning), kg	6 350	6 000	5 600	5 850	5 350
Natriumhypokloritt tonn	7,2	12,5	10,1	10	9,1
- Skumdemper, kg					
Slam, vann og olje:					
Slamproduksjon, tonn	3 131	3 023	2 636	3 347	3 494
Slamproduksjon, tonn TS	798	804	683	820	835
vannforbruk, m ³	6 321	5 350	8 272	6 043	6 075
Gassproduksjon, Nm ³	513 154	598 386	570 032	698 555	660 266
Gassforbruk gassmotor, Nm ³	179 440	198 811	210 296	102 326	0
Gassforbruk kjel, Nm ³	247 692*	282 387	224 280	716 611	387 955
Gassforbruk fakkell, Nm ³	86 022	117 188	115 888	466 569	236 659
Oljeforbruk, m ³	30,4	22,2	22,1	1,85	8,92
ENERGI:					
Varmeprod. oljekjel kWh	300 048	219 410	217 890	18 260	88 080
Varmeprod. gasskjel, kWh	1 494 078	1 650 947	1 397 360	4 256 120	3 600 222
Varme prod. motor, kWh	593 343	652 677	524 429	258 619	0
Varmeproduksjon, kWh	2 387 469	2 523 034	2 139 679	4 532 999	3 688 302
El.prod. motor, kWh	231 462	321 887	273 968	110 506	0
El. forbruk, kWh	1 243 058	1 257 345	1 214 568	1 392 738	1 481 782
Derav kjøpt, kWh	1 011 596	935 458	940 600	1 282 232	1 481 782
Tot. Energiforbruk, kWh	3 630 527	3 780 379	3 354 247	5 771 795	5 170 084
Energiforbr pr m ³ behandlet avløpsvann - kWh/m ³	0,794	0,967	0,795	1,53	1,17
ENERGIUTNYTELSE:					
% Egenprod. Energi av forbruk	57,5	69,5	65,5	80,5	71,34
% Egenprod. varme	87,4	87	89,8	99,6	97,61
% Egenprod. El.			22,6	8,9	0

Hestevold Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg) med kalkstabilisering av slamm. Anlegget er dimensjonert for en tilførsel på 80 l/s og en organisk belastning på 9 900 PE, og behandler avløpsvann fra Råde kommunes befolkning.

Tilførsel og belastning på Hestevold Renseanlegg

Tilførsel	2015	2016	2017	2018	2019
Vannmengde (m ³ /år)	628 249	495 626	578 108	532 172	651 248
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	5 634	5 344	5 447	5 681	4 514
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	12 413	7 326	7 596	8 649	6 044
Fosfor (kg/år)	3 431	2 993	2 957	3 831	4 084
KOF (kg/år)	323 025	280 320	272 290	318 771	366 319
BOF ₅ (kg/år)	123 370	117 165	119 355	140 493	138 188
Nitrogen (kg/år)	25 550	25 915	24 820	32 462	32 121

I 2019 tilkom det mer avløpsvann sammenlignet med tidligere år.

Iht. avløpsdelen i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke (NS9426). I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor 1,5. Belastningen er iht. NS9426 for 2019 beregnet å utgjøre 6 771 PE.

RENSERESULTATER HESTEVOLD RENSEANLEGG

Anlegget har levert prøver i henhold til utslippstillatelse og prøvetakingsplan utarbeidet av Driftsassistansen i Østfold

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav %
Tot. Fosfor:				
-middelvei	6,2	0,3	93,7	90%
-maks verdi	9,6	0,8		
-min. verdi	1,3	0,1		
KOF:				
-middelvei	554	125	74	
-maks verdi	1300	170		
-min. verdi	170	49		
BOF ₅				
-middelvei	210	48	78	
-maks verdi	340	74		
-min. verdi	39	8		

Analyseresultatene viser at kravet til renseseffekt på fosfor er overholdt. Anlegget gir også en svært god reduksjon av organisk stoff.

Det er registrert overløp på 10 412 m³ fra anlegget i 2019.

AVVIKSBEHANDLING HESTEVOLD RENSEANLEGG

Det er i driftsåret 2019 registrert 3 avviksrapporter ved anlegget.

VAKTHENDELSER OG ETTERSYN

Det har vært 29 alarmer/utrykninger utenom normal arbeidstid til anlegget.

ANNET

Det har vært 54 planlagte ettersyn ved anlegget i 2019.

Driftskostnadene inkl. netto kapitalkostnader utgjorde i 2019 kr 15,01 pr. m³. Eierkommunenenes pris var imidlertid fastsatt til kr. 7,40 pr. m³ (solidarisk pris).

I 2019 ble det mottatt en del slam fra Kambo RA på Hestevold RA.

Det ble kjøpt inn en ny Micodancontainer.

Hovedtall fra driften:

	2015	2016	2017	2018	2019
Tilrenning	628 249	495 626	578 108	532 172	651 248
KJEMIKALIER:					
- PaX 18 tonn	103	87	89	93	110
- JKL, tonn	18,3	18,5	22	24	36
- Brent Kalk, tonn	88	73,4	113	89	1258
- Polymer (avvanning), kg	525	575	800	900	1425
- H2So4 Svovelsyre til luktreduksjonsanl., liter	140	120	200	350	147
ANDRE INNSATSFAKTORER:					
Slamproduksjon, tonn - med tilsatt kalk	853	670	1157	828	1305
Slamproduksjon, tonn TS	345	288	408	326	505
Vannforbruk, m ³	4 687	5 476	14 029	16741	6257
El. Energiforbruk, kWh	503 200	480 715	508 000	483 143	516 362
Energiforbruk olje, kWh (9,87 kWh/ l)	59 220	89 807	78 960	123 513	49 350
Energiforbruk pr m ³ beh. avløpsvann - kWh/m ³	0,895	1,151	1,102	1,14	0,79

Avfallshåndtering

Renovasjonssektoren arbeider ut fra et strategisk perspektiv hvor innbyggerne er satt i sentrum og hvor renovasjonstjenesten gir gode kundeopplevelser. Vår aktivitet, både drifts- og investeringsmessig, gjenspeiler tiltak som underbygger dette fokuset.

Videre stilles det stadig høyere krav til kildesortering, gjenbruk og sluttbehandling av avfall. God og forsvarlig håndtering av avfall er avgjørende. Som en del av vårt samfunnsansvar gjør vi det vil kan for at renovasjonstjenesten ivaretar miljø og helse, omgivelser og trafikksikkerhet, på en god måte.

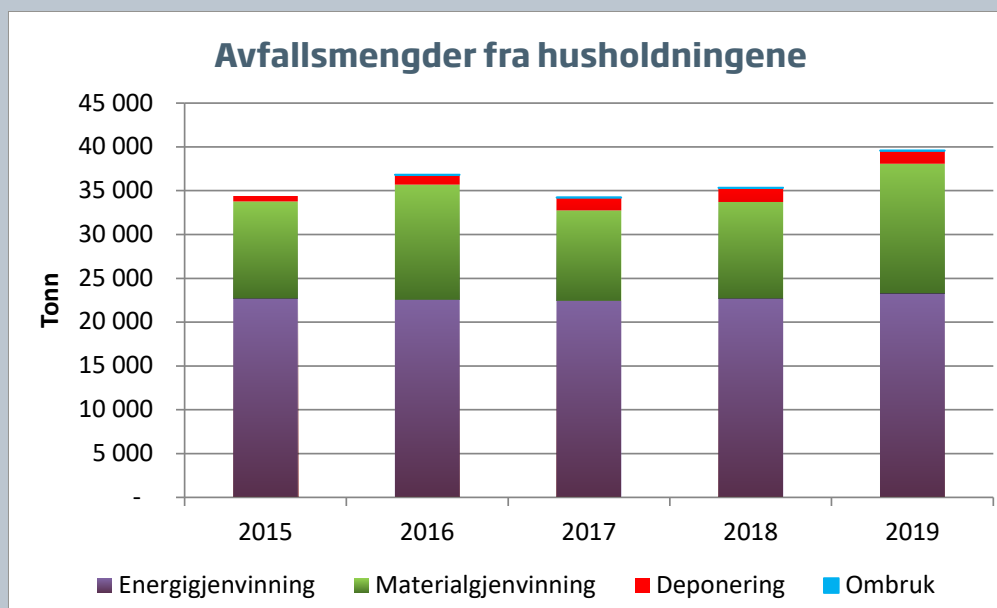
Renovasjonssektoren betjener ca. 80 500 innbyggere, dekker kommunene i Mosseregionen og Vi har en klar intensjon om en økning av materialgjenvinningsgraden, slik at vi oppnår de måltall som settes av våre myndigheter.

- Krav til materialgjenvinning i 2025 er bebudet på 55%. Materialgjenvinningsgraden for husholdningsavfall i 2019 økte til 37,3 %

- Det ble samlet inn 16,13 kg/innbygger farlig avfall
- Det ble registrert 18 avvik. Dette er en halvering av antall avvik registrert i 2018. Ingen av avvikene i 2019 medførte akutt forurensning
- Slamrenovasjon ble utført for Moss, Rygge, Råde og Våler

OPPGAVER UTOVER ORDINÆR DRIFT

- Det er søkt om ny utslippstillatelse for aktiviteten på Solgård Avfallsplass
- Det er arbeidet med overordnede planer for uttak av stein på Solgård Avfallsplass
- Fagsystemet på husholdningsrenovasjon er byttet
- Kommunesammenslåing har medført en del endringer i matrikkeldataene
- Full kildesortering for hyttene i Råde (prøveprosjekt)

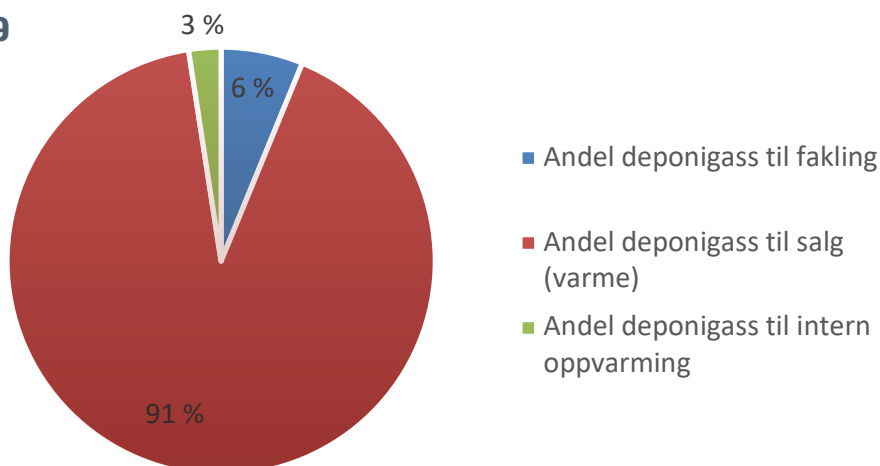

SOLGÅRD AVFALLSPASS

129 174 kjøretøy ble registrert inn på Solgård Avfallsplass, en økning på ca. 6 700 kjøretøy i forhold til 2018. Det tilsvarer i snitt 51,2 kjøretøy over vekta hver time. På våre gjenvinningsstasjoner ble det tatt imot omtrent 8 590 tonn hageavfall i 2019, og det ble solgt 772 tonn Solgård-kompost.

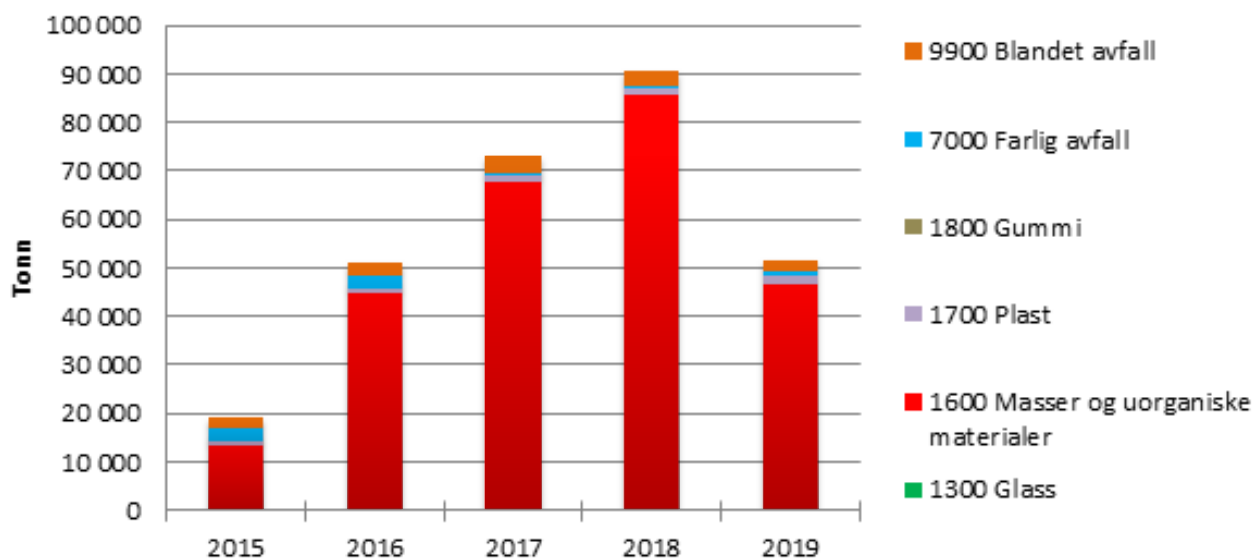
Deponigassanlegget har vært i normal drift i 2019.

Bruk av deponigass 2019

Snittuttak pr. driftstime har vært 222 Nm³. Siden oppstarten er det tatt ut til sammen 49 379 701 Nm³ deponigass.

Deponerte mengder på Solgård Avfallsplass

I 2019 ble det deponert 52 000 tonn avfall og dekkmasser. Dette er 37 000 tonn mindre enn året før. Det ble i 2019 foretatt en sorteringsrunde mindre av bunnaske fra forbrenningsanlegg, som resulterte i redusert mengde bunnaske til deponi sammenlignet med 2018.

YTRE MILJØ

Det er utarbeidet en egen miljørapport som omhandler kontroll og overvåking ved Solgård Avfallsplass for:

- Avfallsmengder
- Sivevann
- Sivevannsediment
- Grunnvann og overflatevann
- Luft
- Nærmiljø

SOLGÅRD GJENVINNINGSTASJON

109 365 biler er registrert inn på gjenvinningsstasjonen. Dette er en økning på ca. 7 500 biler fra 2018.

Gjenvinningsgrad:

Energigjenvinning	39,8 %
Materialgjenvinning	52,8 %
Ombruk	0,1 %
Deponering	7,3 %

VESTBY GJENVINNINGSTASJON

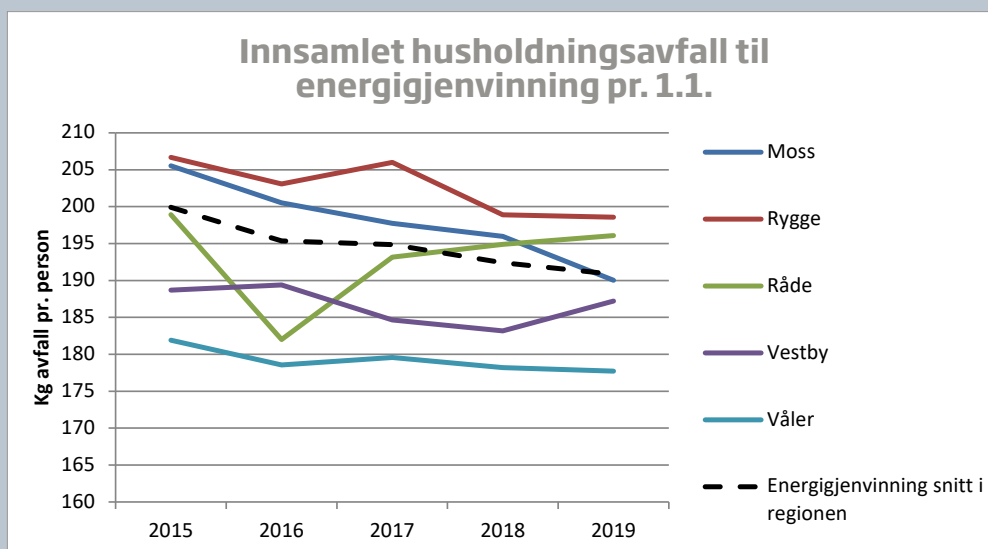
10 808 biler er registrert inn på gjenvinningsstasjonen. Det tilsvarer et gjennomsnitt på ca. 110 biler pr. dag, eller i overkant av 24 biler i timen.

Gjenvinningsgrad:

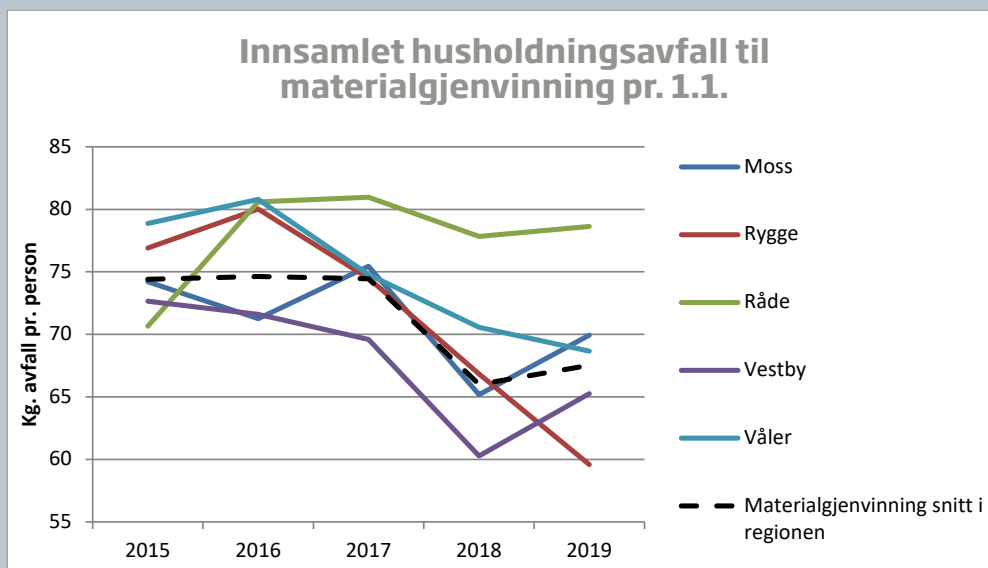
Energigjenvinning	67,8 %
Materialgjenvinning	28,2 %
Ombruk	0,0 %
Deponering	3,9 %

HUSHOLDNINGSRENOVASJON

Utvikling av avfall pr. person siste fem år

Grafen viser innsamlet husholdningsavfall til energigjenvinning pr. person. De siste årene har mengden avfall til energigjenvinning vært synkende. Dette er en ønsket utvikling.

Grafen viser innsamlet husholdningsavfall til materialgjenvinning pr. person. De siste årene har mengden avfall til materialgjenvinning vært stabil, og til tider noe synkende. Fra 2018 har vi hatt en positiv utvikling.

Brann- og redningstjeneste

OPPSUMMERING AV ARBEIDET I VIRKSOMHETEN

Mossregionen interkommunale brann og redning (MIB) ble etablert 1. juli 1998. Ansvarsområdet dekker de fem kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby.

MIB skal dekke kommunenes plikter som tilsynsorgan etter brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter.

MIB skal videre dekke kommunenes plikter i forbindelse med beredskap for akutt forurensning og oljevern, herunder ved deltakelse i regional fellesberedskap gjennom IUA Østfold og IUA Indre Oslofjord.

Kommunenes forvaltningsoppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven er delegert til representantskapet i MOVAR IKS. Intensjonen i brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter er fulgt, ved at den del av forvaltningsansvaret som kan delegeres videre, er delegert gjennom styret i MOVAR IKS via direktøren i MOVAR IKS til brannsjefen.

Det ble i 2016 gjennomført en ny ROS-analyse for MIB. Implementeringen er startet, med forarbeid i forbindelse med planlegging og bygging av nye brannstasjoner. ROS-analysen er et viktig verktøy for utførelse av våre lovpålagte oppgaver, og virksomheten skal organiseres i tråd med avdekket risiko. Arbeid med beredskapsanalyse og forebyggende analyse, hadde stort fokus gjennom 2019. Disse baserer seg på risikoer som er identifisert i ROS-analysen, og skal gi oss en forutsigbar retning på hvilke områder som krever vårt fokus.

Dagens dimensjoneringsforskrift med veiledning har bestemmelser om bemanningen i MIB, herunder følgende:

3 stillinger utgjør MIBs ledelse.

Ved utgangen av 2019 var dette:

- Brannsjef, Rune Larsen
- Varabrannsjef og avdelingssjef for forebyggende avdeling, Mette J. Kaspersen
- Avdelingssjef for beredskapsavdeling, Christian Mørdre

MIB er inndelt i 2 avdelinger, beredskapsavdeling og forebyggende avdeling med brannsjef som daglig leder av MIB. 2 Administrative koordinatører med spesialkompetanse inngår i brannsjefens stab som del av MIBs administrasjon.

I beredskapsavdelingen inngår foruten heltidsansatt avdelingssjef og overbrannmester, heltidsansatte (med døgntidsturnus) og deltidsansatte (med dreiende hjemmevakt) utrykningspersonell for ivaretagelse av brann- og redningsoppgaver mv. I avdelingen er det i tillegg egen ansvarshavende, i halv stilling, for materiell tilknyttet MIB.

Forebyggende avdeling består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon. Avdelingssjef og tilsyns- og feierkoordinatører utgjør avdelingsledelsen. Avdelingene skal være dimensjonert etter krav til oppgaver som skal løses.

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

HMS generelt har særskilt høyt fokus i MIB som følge av oppgaver tilknyttet utførelse av tjenesten som er tillagt MIB. Vår tidligere utarbeidede rapport om økt risiko for ulike kreftformer hos ansatte i brannvesen, legger føringer for hvordan vi tilnærmer oss risiki i forurenset område (brannrøyk, kjemikalier etc.). Rutiner for hvordan innsatsmannskaper og feiere forbereder og gjennomfører arbeidsoppgaver, er nøye gjennomgått og tilpasset de muligheter vi har for å redusere eksponeringstiden i dette miljøet. Vask av materiell og utrykningsklær gjøres i eget vaskeri.

Ansettelse og avganger

Antall stillingshjemler ble økt i tråd med funnene i ROS-analysen, og da med spesielt fokus på beredskapsavdelingen. De nyansatte begynte 1. mars 2019 etter en omfattende prosess med ca. 300 søkere, og vi mener at vi har ansatt de 9 beste kandidatene.

I forebyggende avdeling ble det 1. oktober 2019 ansatt en feiersvenn.

Samarbeid med andre

Påvirkning av brannfaget i ulike aspekter, gjøres også ved

å samarbeide med styrende organer, undervisning for Norges Brannskole og andre brannvesen i Norge. Det er et høyt ønske om å dele våre erfaringer til andre brannvesen, slik at vi får kunnskap tilbake fra andre hendelser hos andre brannvesen, som også vi kan komme til å oppleve.

I tillegg er beredskapsmessige og forebyggende avtaler med andre brannvesen videreført i sin helhet. MIB legger til rette for at brannstasjonen på Tykkemyr skal være et faglig samlingspunkt for alle nødetater, Forsvaret og Sivilforsvaret, andre naturlige samarbeidspartner, uavhengig av geografisk tilhørighet.

BEREDSKAPSAVDELINGEN

Avdelingens hovedmål

Beredskapsavdelingen skal ha kvalifisert personell og tilstrekkelig materiell, til å ivareta de oppgaver av beredskapsmessig art som brann- og eksplosjonsvernloven pålegger kommunene.

Større hendelser

For beredskapsavdelingen var 2019 et normalt år, med en lang rekke oppdrag som ble håndtert. Spennvidden i oppdragene bød på betydelige faglige utfordringer og de ble løst tilfredsstillende.

18. juni brøt det ut brann i nærheten av bebyggelsen på Røysåsen. Brannen var i samme område som skogbrannen i 2018, men denne gangen var utviklingen mindre dramatisk. Også denne gangen var det behov for å stanse all togtrafikk på Østfoldbanen i perioden hvor slokke-mannskapene var i innsats. Mannskaper fra Follo brannvesen ble benyttet i slokkearbeidet. Dette viser igjen nødvendigheten av samarbeid og samhandling med andre brann- og redningsvesen, på tvers av egne dekningsområder. Ingen mennesker eller hus kom til skade i brannen. Totalt 15 mål skog/utmark ble svidd av. En helhetlig ledelse og organisering, innsatsmannskapers betydelige vilje til å gjennomføre innsatsordrer, og MIB-organisasjonens evne til å sørge for støttetjeneste/logistikk, ga sammen et tilfredsstillende resultat.

23. desember brøt det ut brann i et leilighetsbygg i Moss hvor én person omkom.

Det er i løpet av 2019 vært flere branner av noe størrelse.

Utrykningsstyrken

Minimumsbemanningen for utrykningsstyrken ble økt fra 1. september 2019. Fra denne datoen består minimumsbemanningen pr. vaktlag av 5 heltid døgnturnus (Moss brannstasjon), 3 heltid døgntidsturnus (Vestby brannstasjon) samt 3 deltidsturnus med dreiende hjemmevakt på kveld og helg/helligdag (Rygge brannstasjon). De har hver for seg eller sammen løst de oppgaver de har blitt satt til ihht. brannvernlovgivningen og andre hendelser/oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Aktiviteter vedrørende lovpålagte oppgaver for 2019

Antall utrykninger

Brann i bygning:	48
Brann i skorstein:	26
Brann i innmark/utmark	8
Brann i annet:	92
Naturhendelser	19
Akutt forurensing/farlige stoffer:	9
Helseoppdrag:	84
Bistand politi:	9
Trafikkulykke:	141
Andre oppdrag:	319
Automatisk brannalarm, feil bruk:	231
Automatisk brannalarm, ukjent årsak	185
Automatisk brannalarm, annet:	176
Totalt antall utrykninger:	1347

Øving av beredskap ihht. Dimensjoneringsforskriften § 4-13

Alt personell som inngår i beredskap skal jevnlig øves for de oppgaver de kan forventes å bli tilt overfor i brann- og ulykkestilfeller. Den samlede beredskap innenfor

kommunen eller brannvernregionen skal øves slik at samband og kommandolinjer fungerer tilfredsstillende.

Øvelser/opplæring

For å kunne løse de oppgaver som MIB vil bli satt til, er øvelser og aktiviteter basert på ROS- og beredskapsanalysens fokus på mulige hendelser i vårt distrikt. Beredskapsavdelingen gjennomfører øvelser innenfor et bredt spekter av forventede hendelsestyper; RedningsFRIdykking, trafikkulykker, tauredning, førstehjelp, røykdykking, skogbrann, farlige stoffer, slokketeknikk, klimaskapte hendelser, innsatsledelse, restverdireddning og samband med flere.

Materiell/utstyr

Komplettering og oppdatering av materiell og utstyr er foretatt gjennom hele året. Godkjente investeringer jfr. økonomiplan er delvis gjennomført.

HMS-tiltak

- Årlig kontroll av medisinske og fysiske krav for beredskapspersonell.
- Fokus på risikoreduserende tiltak mht. eksponering for farlige stoffer.
- Evaluering etter brann og ulykker, herunder debrifing/defusing og bruk av egen kollegastøtteordning.
- Daglig/ukentlig kontroll av biler og materiell, internt.
- Årskontroll av biler og materiell, eksternt.
- Jevnlige møter mellom mannskaper og ledelse.
- Beredskapsavdelingens personell bidrar ved revisjon av IK-systemet som benyttes av MIB og med utarbeidelse av nye prosedyrer og instruksjoner.

FOREBYGGENDE AVDELING

Avdelingens hovedmål

Forebyggende avdeling jobber for at ingen i våre eierkommuner skal omkomme i brann.

Personell i forebyggende avdeling

Forebyggende avdeling består av en feierseksjon og en tilsynsseksjon, med en felles avdelingssjef.

Feierseksjonen består av 1 feierkoordinator, 5 feiersvenner og 2 spesialarbeidere. Spesialarbeiderne er å anse som lærlinger og følger en klart definert utdanningsplan. De utfører fortsatt arbeidsoppgaver sammen med øvrig feierpersonell. I oktober 2019 ble det ansatt en ny feiersvenn. Tilsynsseksjonen består av 1 tilsynskoordinator, 1 brannforebygger og 7 branninspektører. Disse har samlet løst de forebyggende oppgavene på en meget tilfredsstillende måte i henhold til lov og forskrift. I tillegg til å utføre oppgavene basert på lovverket, er våre medarbeidere opptatt av den enkelte innbygger og deres brannsikkerhet. Samlet ønsker avdelingen å gjøre en så god forebyggende jobb som mulig, innenfor tildelte rammer. For å oppnå dette må tilgjengelige ressurser benyttes på en hensiktsmessig måte – også på tvers av seksjoner og avdelinger.

For å forebygge branner er det viktig å kartlegge de bygningene og miljøene som utgjør en økt reell brannrisiko. Tallene som viser aktiviteten innen feiing og boligtilsyn, antyder at aktiviteten går ned sammenlignet med tidligere år. Disse tallene gjenspeiler nødvendigvis ikke kvaliteten og omfanget av arbeidet som utføres. Den enkelte innbygger får større gevinst av at MIB forebygger branner i et risikoobjekt i sitt nærområde, enn at hver enkelt bolig får besøk av feieren slik som tidligere. Dersom alle privatboliger, næringsbygg og institusjoner skal kartlegges og besøkes med samme grad av nøyaktighet, ville dette medføre et behov for en dramatisk økning i bemanningen i MIB.

Våre eierkommuner ligger i en attraktiv region i vekst, og MIB samarbeider med aktuelle utbyggere. Dette gjør vi for å komme tidlig i dialog, slik at vi allerede i planfasen kan avdekke feil og mangler i branntekniske løsninger og tilrettelegging for slukkemannskaper. Arbeidet er tidkrevende, men bidrar til lavere brannrisiko og redusert behov for oppfølging fra vår forebyggende avdeling når byggene står ferdig. MIB anser innsatsen som en god investering av arbeidstid.

Brannvesenet baserer i økende grad arbeidet på statistikkverktøyene som DSB har etablert. Her fremkommer det

tydelig hvilke deler av befolkningen som har størst risiko for å skades eller omkomme i branner. På bakgrunn av dette gjennomfører MIB en rekke informasjonstiltak og holdningsskapende kampanjer, slik at kunnskapsnivået øker i miljøer vi anser det som nødvendig. I tillegg bidrar MIB aktivt til at branntekniske løsninger i privatboliger forsterkes ved å motivere til installering av komfyrvakter, røykvarslere mv.

På bakgrunn av dette lages det en årlig plan for brannverntiltak, som igjen er grunnlaget for handlingsplanen for avdelingen. Satsningsområdene for 2019 har vært:

Digitalisering

På grunn av økte krav til datasikkerhet og MIBs behov for enklere kommunikasjon med innbyggerne har vi benyttet oss av flere digitale verktøy. Et av fokusområdene har vært å forenkle våre hjemmesider, slik at innbyggerne kan få nyttig informasjon og kunne nå oss på en god måte. Dette er for eksempel ved innsending av bålsoknader, innmelding av arrangement, tilbakemeldingsskjemaer etter at feieren har vært på besøk.

Relasjonsbygging

For å sikre at brannvesenet leverer best mulig forebyggende arbeid, jobber vi for å ivareta et godt samarbeid med eierkommuner, eiendomsbesittere, utbyggere, andre brannvesen, tilsynsetater og ikke minst innbyggerne våre. Det er sammen vi klarer å oppnå det beste resultatet for en tryggere hverdag!

Kartlegging og risikovurdering

En forskriftsendring i 2016 gav føringer for at det forebyggende arbeidet skal gjøres risikobasert. Dette er en positiv utvikling, da brannvesenet gis mulighet for å bruke ressursene der hvor vi kan gjøre en stor forskjell for innbyggerne våre. Samtidig ser vi at det er ekstremt krevende å gjennomføre kartlegging og risikovurdering for å kunne utføre de daglige oppgavene. Dette vil fortsatt være en kontinuerlig prosess i årene som kommer.

Hjemmebesøk hos risikoutsatte grupper

En av våre store satsningsområder har vært de risikout-

satte gruppene i samfunnet. Denne gruppen består blant annet av hjemmeboende eldre, personer med funksjonsnedsettelse, rus/psykiatri, arbeidsinnvandrere og asylsøkere. Vi ser dessverre at 70 % av de som omkommer i brann tilhører en av disse risikoutsatte gruppene. Mange av disse bor i kommunale boliger.

For å få utført det brannforebyggende arbeidet på en best mulig måte, har vi sett behovet for et formalisert og mye tettere samarbeid med eierkommunene våre. Samtlige eierkommuner hadde ved utgangen av 2019 signert en samarbeidsavtale for å gjennomføre felles innsats rettet mot risikoutsatte grupper. Denne avtalen har til hensikt å redusere sannsynligheten for- og konsekvensen av en brann for våre innbyggere.

I januar 2020 ble to av eierkommunene sammenslått og ny avtale for nye Moss må etableres. To hovedelementer i dette samarbeidet var i 2019 å kartlegge brukerne av kommunens tjenester som ikke klarer å ivareta egen brannsikkerhet og å gjennomføre opplæring og øvelser for de ansatte som er i kontakt med de samme personene. Dette er et svært viktig arbeid som vi har startet på, men som vil kreve store ressurser også i de neste årene.

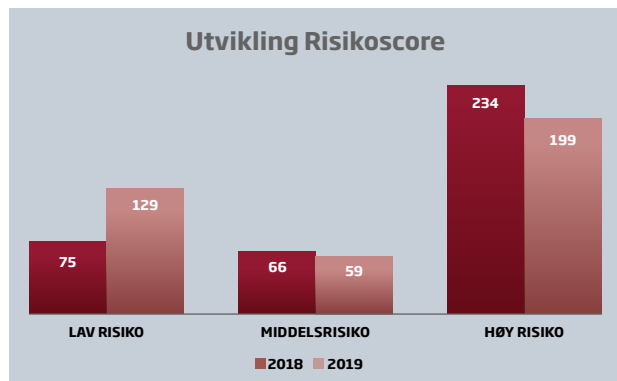
Vi ser at det er et stort behov for at brannvesenet kommer på besøk til disse, og kan med stor sikkerhet si at disse besøkene har forhindret flere branner.

Gjennomføring av tilsyn i særskilte brannobjekter

For de som ikke er kjent med begrepet særskilt brannobjekt er dette bygg som kjennetegnes med at en brann i disse bygningene kan føre til tap av mange menneskeliv, store samfunnsmessige konsekvenser eller tap av kulturhistoriske verdier. Dette er for eksempel skoler, sykehus, sykehjem, forsamlingslokaler, museum mv.

For å etterleve forskriftskravet om at brannvesenet skal jobbe risikobasert, gjennomføres det årlig en risikovurdering av alle registrerte særskilte brannobjekter. Denne risikovurderingen er basert på 20 kriterier om brannsikkerhet og grupperer objektene i lav, middels og høy risiko. I 2019 ble det gjennomført 210 tilsyn, mot 425 tilsyn i 2011. Årsaken til denne reduksjonen er en helhetlig

og risikobasert tilnærming hvor færre objekter mottar tilsyn, men tilsynene utføres mer målrettet i tråd med dagens risikoforståelse. Denne tilnærmingen er mer tidkrevende for hvert enkelt objekt enn arbeidsmetodikken i 2011. En positiv effekt av dagens tilnærming er illustrert i figuren under, og viser hvordan den samlede risikoen synker fra 2018 til 2019 fordi objektene er nøye prioritert, samt at det i etterkant av tilsyn blir utført nødvendige tiltak.

Figuren over viser hvordan risikobildet har endret seg i løpet av 2019 etter at tilsyn for 2019 er gjennomført. Flere av byggene går fra høy og middels risiko til lav risiko.

Et resultat av dette er muligheten til å fordele ressursene bedre, slik at risikoutsatte grupper kan prioriteres høyere enn tidligere.

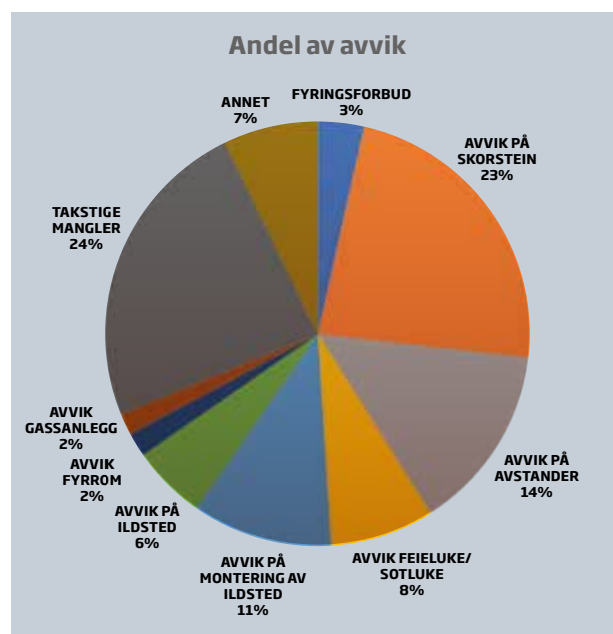
Det blir hovedsakelig gjennomført ordinært tilsyn som tiltak i de brannobjekter med høy og middels risiko. I brannobjekter med lav risiko har andre tiltak blitt gjennomført, blant annet digital egenmelding, brannverninformasjon og øvelser.

GJENNOMFØRING AV TILSYN OG FEIING AV FYRINGSANLEGGET I BOLIG OG FRITIDSEIENDOM

Tidligere utførte feieren kun feiing i alle boliger som hadde skorstein, mens i dag er arbeidsdagen til feierne en helt annen. Lov og forskrift gir føringer for at det skal være en hovedvekt på tilsyn hjemme hos de som har skorstein og ildsted og at det skal feies kun ved behov. Dette betyr at feieren først varsler et tilsyn med fyringsanlegget, for deretter å oppsøke innbyggeren på bopel. På dette besøket skal de ha tilgang til hele fyringsanlegget (dvs. ildsted, feierluker, røykrør, skorstein, sotluker m.m.). Ut fra en samtale med de som eier/leier boligen, fyringsanleggets befattning, samt boligtype vil feieren kunne gjøre en faglig vurdering for behov for feiing. Ved tilsynet informeres det også om viktigheten av å ha tilstrekkelig med røykvarslere, slukkeutstyr, rømningsveier, riktig bruk av elektrisk utstyr m.m. Gevinsten med dette er at innbyggerne får veiledning om brannsikkerhet i sitt eget hjem.

Forskrift om brannforebygging fra 2016 innførte krav til at brannvesenet skal gjennomføre tilsyn/feiing av fritidsboliger, i tillegg til ordinær bolig. For MIBs distrikt utgjør

dette ca. 4 500 nye pipeløp. Dette utgjør en økning på ca. 20 prosent, sammenlignet med tallene for kun ordinære boliger. Dette arbeidet er svært krevende av flere årsaker. Østfold er et attraktivt område for ferie og fritidsaktiviteter. Fritidsboliger holder ikke samme byggetekniske standard som de fleste privatboliger. Eiere av fritidsboliger er ikke nødvendigvis bosatt i nærheten, og følgelig kan det være komplisert å avtale møter for å gjennomføre tilsyn og feiing. Bemanningen i MIB er ikke økt for å møte disse nye utfordringene, og er en av flere årsaker til at arbeidet i stadig større grad må baseres på risikovurderinger. I 2019 ble det gjennomført 1000 tilsyn med fyringsanlegg, samt feiing av 4000 skorsteiner. På bakgrunn av disse tilsynene ble det skrevet 550 avvik, noe som utgjør i overkant av ett avvik ved annethvert tilsyn. Figuren under viser fordeling av type avvik.

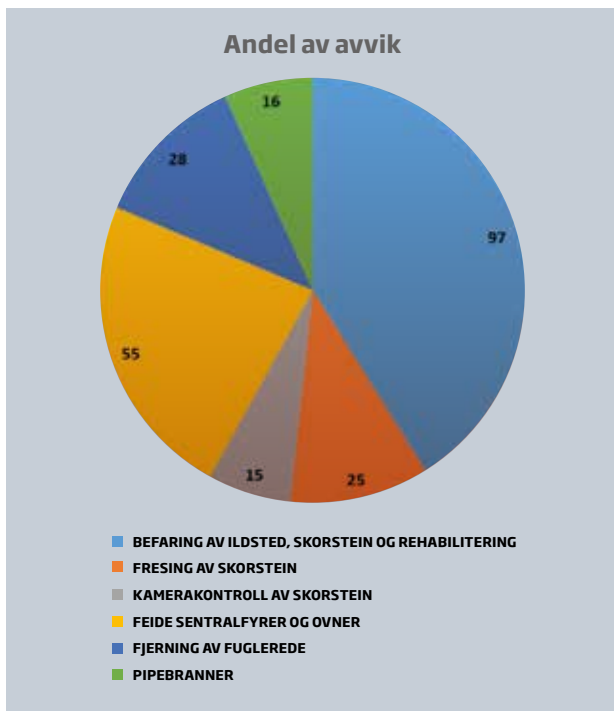
Figuren over viser fordeling av avvik som hovedsakelig fordeler seg på skorstein og ildsted.

ANDRE OPPGAVER I FEIERSEKSJONEN

I 2019 ble det utført i overkant av hundre befaringer av skorsteiner og ildsteder. Erfaringsmessig blir det avdekket mange feil og mangler etter endringer på fyringsanlegget, noe som gjelder både i eksisterende og nye bygg. Oppfølgingen av dette arbeidet krever mye tid og ressurser og resulterer i færre boligtilsyn og feiinger.

Etter en pipebrann vil beredskapsavdelingen kunne gi muntlig fyringsforbud, og be om at feier gjennomfører en befaring i ettertid. Andre oppgaver som for eksempel feiing av sentralfyr/ovn gjøres etter henvendelse fra innbyggerne.

Vi ser at endringer i lov og forskrift, også sett i sammenheng med vår rolle som tilsynsorgan, gjør at vi må fokusere på en større helhet for å ivareta den enkelte innbyggers sikkerhet.

Figuren over viser andre oppgaver som blir utført i feierseksjonen, i tillegg til ordinært tilsyn og feiing av fyringsanlegg i bolig og fritidsbolig.

BEKYMRINGSMELDINGER

Som en del av det brannforebyggende arbeidet behandler forebyggende avdeling fler og fler bekymringsmeldinger fra innbyggerne våre, andre etater og internt i eget brannvesen. Vi ser både nødvendigheten og viktigheten av dette, da disse meldingene favner mulige branntilfeller som vi ikke nødvendigvis hadde oppdaget på andre måter.

KAMPANJER OG ÅPEN DAG

Brannvesenet har mulighet for å treffe innbyggerne på mange ulike arenaer. I 2019 har vi deltatt på flere nasjonale kampanjer, blant annet Aksjon boligbrann og Røykvarslerdagen hvor vi hadde stands på flere kjøpesentre og informerte om viktigheten av å ha røykvarsler, slokkeutstyr, delte ut gratis batterier m.m.

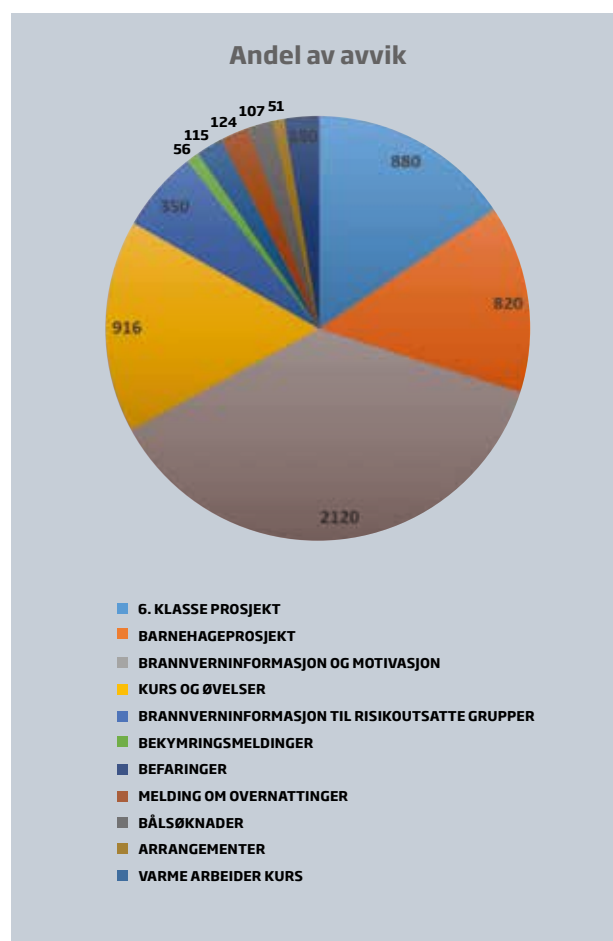
Åpen dag på brannstasjonen blir gjennomført hvert år. Dette er et veldig hyggelig arrangement og i 2019 hadde vi svært mange besøkende (ca. 4 000 besøkende). Vi har et fokus på å samarbeide med andre etater/aktører, da dette gir et bedre totaltilbud til innbyggerne. På Åpen dag deltar derfor blant annet politi, ambulanse, det lokale el-tilsyn, forsikring, og branntekniske firmaer. Dette er en dag hvor innbyggerne kan få svar på mange spørsmål, samtidig som vi lager dagen litt ekstra interessant med ulike scenarier utført av beredskapsavdelingen.

BRANNVERNOPPLÆRING FOR BARNEHAGEBARN OG 6. TRINNSELEVER

I ukene før Åpen dag på brannstasjonen har det eldste kullet i barnehagene blitt invitert til oss på brannstasjonen. Da har vi fokus på enkle ting som de små barna

må huske på, for eksempel ikke leke med fyrstikker, lære de nødnummeret til brannvesenet m.m. Erfaringsmessig vet vi at det er mange barn som er redd for personer i uniform og sirener, og vil ved en farlig situasjon kunne gjemme seg i stedet for å varsle oss. Dette er noe vi må ta på alvor, og derfor forsøker vi å ufarliggjøre brannvesenet. Disse dagene er et samarbeid mellom beredskaps- og forebyggende avdeling, hvor vi kommer tett på barna og vi får mange positive tilbakemeldinger fra de ansatte i barnehagene.

Det blir også tilbudt brannvernopplæring til alle elever på 6. trinn ved barneskolene i våre eierkommuner. Her er det forebyggende avdeling som besøker de ulike skolene, sammen med en representant for det lokale el-tilsyn.

Figuren over viser antall personer vi har hatt opplæring, informasjon og motivasjonsarbeid for. I tillegg kommer «Åpen dag», hvor vi i år hadde om lag 4000 besøkende.

8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD

11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

13 STOPPE KLIMAENDRINGENE

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD

8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Fremtidsrettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste.

ADMINISTRASJON
Kjellerødveien 30, 1580 Rygge
Telefon: 69 26 21 10
movar@movar.no
movar.no

VANSJØ VANNVERK
Kjellerødveien 30, 1580 Rygge

FUGLEVIK RENSEANLEGG
Båthavnsveien 50, 1570 Dilling

HESTEVOLD RENSEANLEGG
Hestevoldveien 4 - 1640 Råde

KAMBO RENSEANLEGG
Møllebakken 23, 1538 Moss

SOLGÅRD AVFALLSPASS
Industriveien 81, 1599 Moss

MIB
Mosseregionen interkommunale
brann og redning
Tykkemyr 2, 1597 Moss
mib@brann.movar.no
brann.movar.no